

فهرست

منطقی

۱۰

درسنامه

۸۴

آزمون‌های جمع‌بندی

۳۲۴

پاسخ‌نامه‌ی تشریحی

۱۴۳۳
تست

۲۰
مبحث

کلامی

۹۹

درسنامه

آزمون‌های جمع‌بندی

پاسخ‌نامه‌ی تشریحی

۵۸۶
تست

۲۸
مبحث

پی

سرعت، دقیق و تمرکز

۲۱۲

۲۸۱

۳۷۸

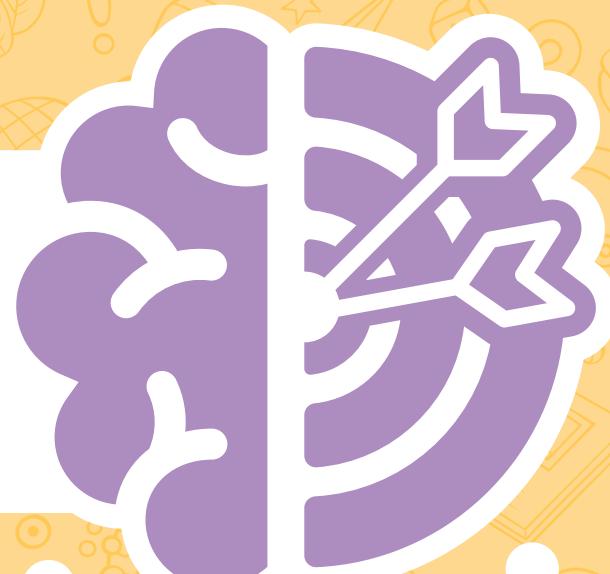
درسنامه

آزمون‌های جمع‌بندی

پاسخ‌نامه‌ی تشریحی

۱۵۳
تست

۱۶
مبحث

خلاصه

۱۹۶

۲۹۶

۳۲۰

۳۹۴

درسنامه

آزمون جمع‌بندی

پاسخ‌نامه‌ی تشریحی

۱۰۰
تست

۸
مبحث

۳۲۳

پاسخ‌نامه

۳۲۴

۴۰۵

۴۱۱

پاسخ‌نامه‌ی تشریحی

پاسخ‌نامه‌ی کلیدی

پاسخ‌نامه‌ی سودوکو

۱

منطقی

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۳۶۴۷ - ۲۵۳۶ - ۵۸۶۹ - ۶۹۵۷ - ۱۴۲۵ - ۴۷۵۸

از میان اعداد رو به رو، کدام عدد با بقیه فرق دارد؟

تیزهوشان ششم

۳۶۴۷

۲۵۳۶

۶۹۵۷

۱۴۲۵

در سؤالات ۱۳۸ تا ۱۴۶، مشخص کنید کدام عدد با بقیه فرق دارد.

آزمون گاج

۹۶۳۵

۶۴۰۲

۷۹۵۳

۸۵۱۴

۱۳۸

تیزهوشان ششم

۶۴۳

۵۰۵

۴۱۳

۳۲۱

۱۳۹

آزمون گاج

۷۸۲۴۴

۶۹۹۱۹

۵۳۳۹۳

۴۲۷۲۲

۱۴۰

۱۱

۲۳۵۳۲

۳۱۲۳

۲۷۲

۱۴۱

۲۴۳۱

۱۱۶۲

۲۳۴۲

۱۶۲۱

۱۴۲

۲۶۱

۲۴۳

۱۷۱

۱۸۳

۱۴۳

۱۹۲

۲۱۴

۱۶۳

۲۹۱

۱۴۴

۲۳۴

۲۲۲

۱۳۶

۱۹۲

۱۴۵

۹۵۲۸

۳۴۷۶

۷۲۹۲

۵۶۳۲

۱۴۶

مریع لاتین و جدول سودوکو

۷

۱ و ۲ و ۳

مثالاً

۱

۲

۳

۳

۱

۲

۲

۳

۱

۱ و ۲ و ۳ و ۴

مثالاً

۱

۲

۳

۴

۴

۱

۲

۳

۳

۴

۱

۲

۲

۳

۴

۱

مریع لاتین 4×4 : اگر اعداد ۱، ۲، ۳ و ۴ را با همان شرایط قبل در مریع رو به رو قرار دهیم، یک مریع لاتین 4×4 به دست می‌آید.

به همین ترتیب می‌توان مریع‌های لاتین 5×5 ، 6×6 و ... را ساخت.

۱				

در مریع لاتین مقابل، حاصل $\square + \bigcirc$ را بیابید.

مثال ۱

پاسخ کافی است از خانه‌هایی شروع کنیم که عدد مربوط به آن‌ها قابل تشخیص است و به تدریج مریع لاتین را کامل کنیم تا عده‌های خانه‌های موردنظر، یعنی $\square$ و $\bigcirc$ پیدا شوند.

پاسخ

1								
		5	3	4				
5			3	2	4			
				3				
2			1					
1								
2								

1								
		5	3	2	4			
5			3	2	4			
				3				
2			1					
1								
2								

1								
		5	1	3	2	4		
5	1		3	2	4			
				3				
2			1					
1								
2								

1								
		5	1	3	2	4		
5	1		3	2	4			
				3				
2			1					
1								
2								

1	4	5	3	2				
3	5	2	4	1				
5	1	3	2	4				
4	2	1	5	3				
2	3	4	1	5				

$$\rightarrow \text{circle} + \square = 5 + 2 = 7$$

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4	5	6	7	8	9	1	2	3
7	8	9	1	2	3	4	5	6
2	3	1	5	6	4	8	9	7
5	6	4	8	9	7	2	3	1
8	9	7	2	3	1	5	6	4
3	1	2	9	7	8	6	4	5
6	4	5	3	1	2	9	7	8
9	7	8	6	4	5	3	1	2

جدول سودوکو 9×9

1	2	3	4
3	4	2	1
4	3	1	2
2	1	4	3

 جدول سودوکو 4×4

جدول سودوکو: اگر با کنار هم قرار دادن چند مرّبع هماندازه که در آنها اعداد طبیعی متوالی با شروع از ۱ و بدون تکرار قرار گرفته باشند، بتوانیم یک مرّبع لاتین بزرگ بسازیم، به جدول سودوکو می‌رسیم. به عنوان نمونه در رو به رو، دو جدول سودوکو از اندازه‌های مختلف آورده شده است:

3			
	2		
		1	
1			2

در جدول سودوکوی 4×4 رو به رو، به جای چه عددی قرار می‌گیرد؟ مثال ۲

از خانه‌هایی که می‌توان عددهای آنها را مشخص کرد شروع می‌کنیم تا به خانه‌های مورد نظر برسیم. پاسخ

3			
	2		
		1	
1	4		2

دقّت کنید که در این مرحله می‌تواند هر دو عدد ۱ یا ۴ را در خود جای دهد. به جدول‌های زیر نگاه کنید:

$\text{circle} = 1$	$= 1$	$= 4$
$= 1$	$= 1$	$= 4$

۱

منطقی

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۳			
	۲		
۲		۱	

در مربع لاتین مقابل، در چه عددی باید قرار گیرد؟ ۱۴۷

۲

۱

نمی‌توان مشخص کرد. ۱۴۸

۳

	۲		
		۱	
		۳	۱
آزمون گاج			

در مربع لاتین داده شده، حاصل + کدام است؟ ۱۴۸

۴

۳

۵

۶

	۱			
۲			۴	
				۲
	۳		۱	

در مربع لاتین داده شده، به جای چه عددی باید قرار گیرد؟ ۱۴۹

۲

۵

۴

۳

۲			
۴			۱
			۲

در جدول سودوکوی 4×4 داده شده، در خانه‌ی مشخص شده چه عددی قرار می‌گیرد؟ ۱۵۰

۴

۱

گزینه‌های (۱) و (۳) ۱۴۸

۳

۱			
			۲
۳			
	۳	?	

در جدول سودوکوی داده شده، به جای علامت سؤال، چه عددی باید قرار گیرد؟ ۱۵۱

۲

۴

گزینه‌های (۱) و (۳) ۱۴۸

۱

۶		۲		۵	۱
۱					
					۶
	۵	۳			
		۱			
			۵	۲	
۲			۳		
۵			۱		

در جدول سودوکوی 9×9 رو به رو، + کدام است؟ ۱۵۲

۱۱

۹

۷

۸

مرتب‌سازی با رعایت قانون ماشین‌ها

در این بخش با ماشین‌های ورودی و خروجی‌ای آشنا می‌شویم که ورودی آن‌ها دسته‌ای از اعداد است. در هر مرحله، روی اعداد ورودی تغییراتی مانند جابه‌جایی آن‌ها یا تغییر مقدار آن‌ها با نظمی خاص اتفاق می‌افتد. لازم است نظم موجود در خروجی ماشین را در مراحل مختلف بررسی کنیم تا با کشف قانون کارکرد آن ماشین، بتوانیم خروجی مراحل بعدی را مشخص کنیم.

مثال در جدول زیر، نتیجه‌ی سه مرحله‌ی نخست پردازش ماشین اعداد روی یک زنجیره‌ی ورودی نمایش داده شده است. با توجه به پردازش صورت‌گرفته، به قسمت‌های (الف) و (ب) پاسخ دهید.

ورودی	۷۴۲	۴۸۳	۹۷۱	۳۴۸	۵۸۹	۶۹۰	۲۴۷
مرحله‌ی (۱)	۲۴۷	۷۴۲	۴۸۳	۹۷۱	۳۴۸	۵۸۹	۶۹۰
مرحله‌ی (۲)	۲۴۷	۳۴۸	۷۴۲	۴۸۳	۹۷۱	۵۸۹	۶۹۰
مرحله‌ی (۳)	۲۴۷	۳۴۸	۴۸۳	۷۴۲	۹۷۱	۵۸۹	۶۹۰

الف در مرحله‌ی چهارم، اعداد با چه ترتیبی قرار می‌گیرند؟

پاسخ در هر مرحله، کوچک‌ترین عدد به سمت چپ منتقل می‌شود طوری که، در سمت راست کوچک‌ترین عدد مرحله‌ی قبل قرار گیرد، (دقیقت کنید عددی که در هر مرحله منتقل می‌شود، در مراحل بعد، در جای خود ثابت می‌ماند). پس از انتقال، اعداد بعدی، هر کدام یک خانه به سمت راست منتقل می‌شوند. تا سومین مرحله، جای سه عدد کوچک‌تر، مشخص و ثابت می‌شود. حالا در مرحله‌ی چهارم باید جای عدد کوچک‌تر بعدی مشخص شود.

(۳): ۲۴۷, ۳۴۸, ۴۸۳, ۷۴۲, ۹۷۱, ۵۸۹ (مرحله‌ی (۴))
ثابت کوچک‌ترین

(۴): ۲۴۷, ۳۴۸, ۴۸۳, ۵۸۹, ۷۴۲, ۹۷۱, ۶۹۰

ب اگر زنجیره‌ی وارد ماشین شود، خروجی مرحله‌ی سوم به کدام صورت خواهد بود؟

۴۵۲, ۷۸۳, ۳۴۱, ۲۷۶, ۶۸۰ (پاسخ)
:ورودی
(۱): ۲۷۶, ۴۵۲, ۷۸۳, ۳۴۱, ۶۸۰ (مرحله‌ی (۲)): ۲۷۶, ۳۴۱, ۴۵۲, ۷۸۳, ۶۸۰ (مرحله‌ی (۳))

دقیقت کنید که در مرحله‌ی دوم، ۴۵۲ در جای درست قرار دارد، پس به دنبال عدد کوچک‌تر بعدی یعنی ۶۸۰ می‌رویم تا جابه‌جایش کنیم.

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۱۵۳ در جدول زیر، نتیجه‌ی چهار مرحله‌ی نخست پردازش توسعه یک ماشین روی زنجیره‌ی اعداد، نمایش داده شده است. با توجه به پردازش صورت‌گرفته، دومین عدد از سمت راست در مرحله‌ی بعدی کدام است؟

ورودی	۱۸۹	۱۵۲	۴۳۰	۵۷۰	۲۴۰	۱۷۳	۵۹۶	۴۷۵
مرحله‌ی (۱)	۱۵۲	۱۸۹	۴۳۰	۵۷۰	۲۴۰	۱۷۳	۵۹۶	۴۷۵
مرحله‌ی (۲)	۱۵۲	۱۷۳	۱۸۹	۴۳۰	۵۷۰	۲۴۰	۵۹۶	۴۷۵
مرحله‌ی (۳)	۱۵۲	۱۷۳	۱۸۹	۲۴۰	۴۳۰	۵۷۰	۵۹۶	۴۷۵
مرحله‌ی (۴)	۱۵۲	۱۷۳	۱۸۹	۲۴۰	۴۳۰	۴۷۵	۵۷۰	۵۹۶

۱

منطقی

در جدول زیر، نتیجه‌ی پنجم مرحله‌ی نخست پردازش ماشین اعداد روی یک زنجیره‌ی ورودی نمایش داده شده است. باتوجه به پردازش صورت‌گرفته در هر مرحله، به دو پرسش ۱۵۴ و ۱۵۵ پاسخ دهید.

ورودی	۲۴۵	۲۹۷	۲۶	۴۸	۹۹	۵۴۲	۳۷۸	۱۸۲
مرحله‌ی (۱)	۵۴۲	۲۴۵	۲۹۷	۲۶	۴۸	۹۹	۳۷۸	۱۸۲
مرحله‌ی (۲)	۵۴۲	۳۷۸	۲۴۵	۲۹۷	۲۶	۴۸	۹۹	۱۸۲
مرحله‌ی (۳)	۵۴۲	۳۷۸	۲۹۷	۲۴۵	۲۶	۴۸	۹۹	۱۸۲
مرحله‌ی (۴)	۵۴۲	۳۷۸	۲۹۷	۲۴۵	۱۸۲	۲۶	۴۸	۹۹
مرحله‌ی (۵)	۵۴۲	۳۷۸	۲۹۷	۲۴۵	۱۸۲	۹۹	۲۶	۴۸

تیزهوشان ششم ۱۵۰

۱۵۴ در مرحله‌ی ششم، هفتمین عدد زنجیره از چه کدام است؟

۴۸ ۴

۱۸۲ ۳

۲۶ ۲

۹۹ ۱

تیزهوشان ششم ۱۵۰

۱۵۵ اگر زنجیره‌ی زیر را به ماشین اعداد بالا بدهیم، سه عدد سمت راست زنجیره‌ی مرحله‌ی چهارم کدام است؟

ورودی	۲۳۹	۱۲۳	۵۸	۳۶۱	۴۹۵	۳۶	۱۸۲	۳۷	۸۹
	۳۶ ۳۷ ۸۹	۴	۵۸ ۳۷ ۸۹	۳	۵۸ ۳۷ ۳۶	۲	۵۸ ۳۶ ۳۷	۱	

در جدول زیر، نتیجه‌ی پنجم مرحله‌ی نخست پردازش ماشین اعداد روی یک زنجیره‌ی ورودی، نمایش داده شده است. باتوجه به پردازش صورت‌گرفته، به سوالات ۱۵۶ و ۱۵۷ پاسخ دهید.

ورودی	۴۸	۲۴۵	۱۸۲	۲۶	۹۹	۵۴۲	۳۷۸	۲۹۷
مرحله‌ی (۱)	۵۴۲	۴۸	۲۴۵	۱۸۲	۲۶	۹۹	۳۷۸	۲۹۷
مرحله‌ی (۲)	۵۴۲	۲۶	۴۸	۲۴۵	۱۸۲	۹۹	۳۷۸	۲۹۷
مرحله‌ی (۳)	۵۴۲	۲۶	۳۷۸	۴۸	۲۴۵	۱۸۲	۹۹	۲۹۷
مرحله‌ی (۴)	۵۴۲	۲۶	۳۷۸	۴۸	۲۹۷	۲۴۵	۱۸۲	۹۹
مرحله‌ی (۵)	۵۴۲	۲۶	۳۷۸	۴۸	۲۹۷	۹۹	۲۴۵	۱۸۲

تیزهوشان نهم ۱۵۰

۱۵۶ مرحله‌ی سوم برای زنجیره‌ی اعداد زیر، در کدام گزینه آمده است؟

ورودی	۲۳۹	۱۲۳	۵۸	۳۶۱	۴۹۵	۳۷
-------	-----	-----	----	-----	-----	----

۴۹۵ - ۳۷ - ۳۶۱ - ۲۳۹ - ۱۲۳ - ۵۸ ۲

۴۹۵ - ۳۷ - ۳۶۱ - ۱۲۳ - ۲۳۹ - ۵۸ ۴

۴۹۵ - ۳۷ - ۵۸ - ۳۶۱ - ۱۲۳ - ۲۳۹ ۱

۴۹۵ - ۳۷ - ۵۸ - ۱۲۳ - ۳۶۱ - ۲۳۹ ۳

تیزهوشان نهم ۱۵۰

۱۵۷ کدام گزینه، مرحله‌ی چهارم برای زنجیره‌ای است که مرحله‌ی دوم آن در زیر آمده است؟

مرحله‌ی دوم	۷۵۶	۴۲	۱۸۳	۲۸۹	۵۴۲	۶۵	۱۱۰	۳۵۰
-------------	-----	----	-----	-----	-----	----	-----	-----

۷۵۶ - ۴۲ - ۵۴۲ - ۳۵۰ - ۱۸۳ - ۲۸۹ - ۶۵ - ۱۱۰ ۲

۷۵۶ - ۴۲ - ۵۴۲ - ۶۵ - ۲۸۹ - ۱۸۳ - ۳۵۰ - ۱۱۰ ۴

۷۵۶ - ۴۲ - ۵۴۲ - ۶۵ - ۱۸۳ - ۲۸۹ - ۱۱۰ - ۳۵۰ ۱

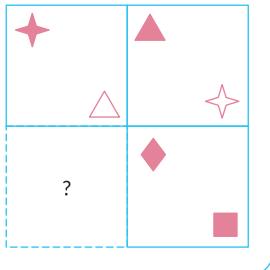
۷۵۶ - ۴۲ - ۵۴۲ - ۶۵ - ۱۱۰ - ۱۸۳ - ۲۸۹ - ۳۵۰ ۳

۳

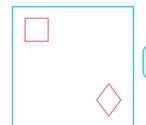
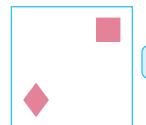
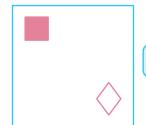
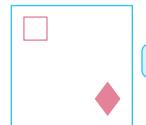
آزمون جمع‌بندی

منطقی

کدام گزینه برای کامل کردن شکل مقابله، مناسب است؟ ۴۰۹

آزمون گاج

در سؤال‌های ۴۱۰ و ۴۱۱، بر اساس رابطه‌ی موجود بین شکل‌ها، به جای علامت سؤال (?) کدام پاسخ را می‌توان قرار داد؟ (سؤالات را از راست به چپ بخوانید.)

تیزهوشان نهم

به

مثـل

۴۱۰

تیزهوشان نهم

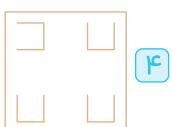

به

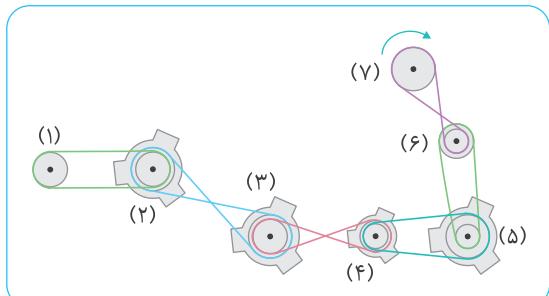
مثـل

به

۴۱۱

کدام دو چرخ دنده‌ی زیر، هم‌جهت می‌چرخند؟ ۴۱۲

(۱) و (۷)

(۲) و (۷)

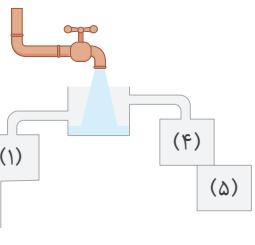
(۳) و (۷)

(۴) و (۶)

۱

منطقی

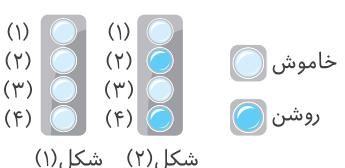

۱۱۳ اگر شیر آب را باز کنیم، ظرف‌ها با کدام ترتیب پُر می‌شوند؟

۲ → ۱ → ۴ **۱**۳ → ۲ → ۱ → ۵ → ۴ **۲**۴ → ۲ → ۱ **۳**۱ → ۲ → ۳ → ۴ → ۵ **۴**

تیزهوشان نهم

۱۱۴ کلید A چراغ‌های ۱ و ۲ را تغییر وضعیت می‌دهد: (روشن / خاموش یا خاموش / روشن).

کلید B چراغ‌های ۲ و ۴ را تغییر وضعیت می‌دهد: (روشن / خاموش یا خاموش / روشن).

کلید C چراغ‌های ۱ و ۳ را تغییر وضعیت می‌دهد: (روشن / خاموش یا خاموش / روشن).

کلید D چراغ‌های ۳ و ۴ را تغییر وضعیت می‌دهد: (روشن / خاموش یا خاموش / روشن).

با به کارگیری به ترتیب کلیدهای D، C، B، A، شکل (۱) به شکل (۲) تغییر نموده است.

کدام کلید درست کار نمی‌کند؟

کلید **۱**کلید **۲**کلید **۳**کلید **۴**۳۰۴۲۶۸ **۱**۳۰۸۲۴۶ **۲**۳۰۸۲۶۴ **۳**۴۰۸۳۶۲ **۴**

۹۹۳۱-۶۷۲۱-۷۸۵۴-۸۹۳۲-۵۶۹۸

۱۱۵ در زنجیره‌ی روبه‌رو، کدام عدد با بقیه فرق دارد؟

۶۷۲۱ **۱**۷۸۵۴ **۲**۸۹۳۲ **۳**۹۹۳۱ **۴**

۱۱۶ می‌خواهیم مرتع لاتین زیر را کامل کنیم. چند خانه‌ی دیگر را می‌توانیم با قطعیت کامل کنیم؟

		۲	
			۴
۲			
	۳	۲	

۴ **۱**۲ **۲**۶ **۳**۱۱ **۴**

تیزهوشان هفتم

۱۱۷ رابطه‌ی «رود» با «دریا»، مثل رابطه‌ی «امواج تلفن‌همراه» با ..... است.

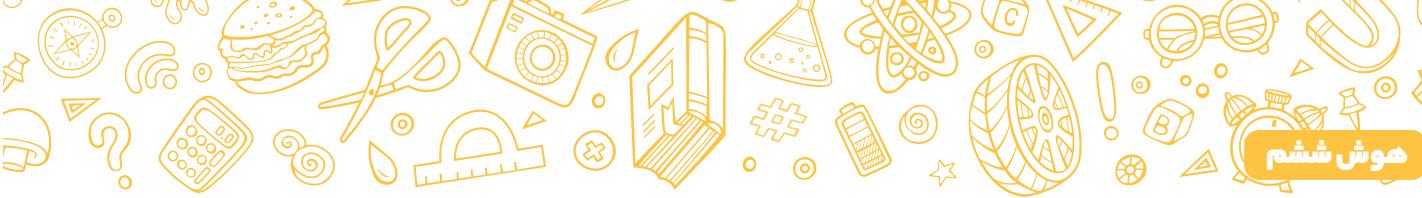
تبادل اطلاعات **۱**مکالمه **۲**صدای زنگ **۳**ماهواره **۴**

آزمون گاج

۱۱۸ تصویر مناسب برای کامل کردن جدول مقابل، در کدام گزینه آمده است؟

	?

۴۲۰ اگر ۴۹۳۱۷ را با «ستاره»، ۵۶۸ را با «کیف» و ۹۲۰ را با «خبر» رمز کنیم، آنگاه «۰۹۷ ۲۶۷» با چه چیزی رمز خواهد شد؟ (دقّت کنید که هر رقم با یک حرف رمز شود.)

۴ ترس راست

۳ برف خرس

۲ راه بهار

۱ سیب سرخ

۴۲۱ به کمک کدامیک از داده‌های زیر می‌توان عبارت «متا فیلپو» را در یک زبان عجیب ترجمه کرد؟

الف عبارت «متا هوی» به معنای «هوای طوفانی» است.

ب عبارت «فیلپو دورتا» به معنای «آرامش طولانی» است.

۲ با استفاده از (ب)

۱ با استفاده از (الف)

۳ اطلاعات مسئله کافی نیست.

۲ با استفاده از دو جمله‌ی (الف) و (ب) باهم

۴۲۲ قدّ علی ۱۷۰ سانتی‌متر است و قدّ محمد ۱۶۵ سانتی‌متر است. اگر سجاد، کوتاه‌تر از محمد باشد، می‌توان گفت:

۱ علی بلندتر از محمد و کوتاه‌تر از سجاد است.

۲ محمد کوتاه‌تر از علی و بلندتر از سجاد است.

۴۲۳ در میان گزینه‌های زیر، حدّاقل اطلاعات موردنیاز برای محاسبه‌ی هزینه‌ی آسفالت‌کردن پشت‌بام یک ساختمان، کدام است؟

۱ پشت‌بام به‌شکل مستطیلی است که طول آن ۲۰ متر و عرض آن، نصف طول آن است.

۲ آسفالت‌شدن پشت‌بام، دو روز طول می‌کشد و هزینه‌ی آن در هر روز ۱۰ میلیون تومان است.

۳ هزینه‌ی آسفالت‌کردن پشت‌بام، از قرار هر مترمربعی ۲۰۰ هزار تومان است.

۲ تنها جمله‌ی (۳)

۱ تنها جمله‌ی (۱)

۳ دو جمله‌ی (۱) و (۳) باهم

۴۲۴ نسترن در پارکی، در حال پیاده‌روی است. او ابتدا ۳۰ متر به غرب، سپس ۴۰ متر به جنوب و بعد از آن، ۱۰ متر به شرق می‌رود.

حالا نسترن نسبت به مکان اوّلیه‌ی خود، در چه جهتی ایستاده است؟

آزمون گاج

۱ شمال‌شرقي

۳ جنوب‌غربي

۲ جنوب‌شرقي

شمال‌غربى

۴۲۵ در یک آگهی تبلیغاتی، برای شغل بازیگری در فیلمی آمده است که:

«از هر ۵ بازیگر، سه نفر از آن‌ها از طریق این صنعت ثروتمند می‌شوند و بیش از ۸۰ درصد بازیگران، به افراد محبوب در بین مردم

تبديل می‌شوند. آیا شما تمایل ندارید بازیگر فیلم ما شوید؟»

خواننده‌ای که نه محبوبیت عام دارد و نه ثروتمند است، ولی به تبلیغ بالا جواب مثبت می‌دهد، به کدامیک از موارد زیر، بیشتر

توجه کرده است؟

۱ در بین بازیگرانی که به موقعیت رسیدند، حضور در چنین فیلم‌هایی، در موقعیتشان تأثیرگذار بوده است.

۲ این تبلیغ، در جایی قرار گرفته است که احتمالاً خوانندگان آن میلیونر هستند.

۳ خوانندگان این آگهی، افراد فقیر یا نامحبوب هستند و بهدلیل به دست آوردن ثروت یا محبوبیت، قصد ورود به صنعت بازیگری را دارند.

۴ اکثر مشترکان این آگهی، با خواندن این آگهی و ورود به بازیگری، توانسته‌اند ثروتمند یا به فردی محبوب در بین مردم تبدیل شوند.

۱

منطقی

۱۴۶ همه‌ی مهندسان، پولدار هستند و بعضی از پولدارها، روانشناس هستند؛ پس می‌توان گفت:

- ۱) همه‌ی پولدارها مهندس هستند.
۲) همه‌ی مهندسان، روانشناس هستند.
۳) همه‌ی روانشناس‌ها، مهندس هستند.

۱۴۷ «به‌دلیل نبود قطعات کافی، قیمت پژو ۶۰، ۲۰۶۰ درصد افزایش یافته است. درحالی‌که قیمت تندره ۹ فقط ۱۰ درصد افزایش داشته است و در حال حاضر، پژو ۶۰ گران‌تر از تندره ۹ است.» کدام گزینه ادعای عبارت داده‌شده را تضعیف می‌کند؟

- ۱) پژو ۶۰ سریع‌تر از تندره ۹ به قیمت اصلی خود برمی‌گردد.
۲) در زمانی‌که قطعات در بازار موجود بود، تندره ۹ به‌طور قابل توجهی گران‌تر از پژو ۶۰ بود.
۳) در زمانی‌که قطعات در بازار موجود بود، پژو ۶۰ ۲۰ قیمت کمتری نسبت به تندره ۹ داشت.
۴) در زمانی‌که قطعات در بازار موجود بود، پژو ۶۰ تقریباً گران‌تر از تندره ۹ بود.

۱۴۸ کشور آلمان بر اساس پژوهشی بین‌المللی، یکی از بهترین سیستم‌های آموزشی را در جهان دارد. بعضی از پژوهشگران اعتقاد دارند می‌توانند با الگوبرداری از سبک آموزش در این کشور، تغییرات مفیدی را در کشور خود ایجاد کنند. کدام‌یک از جملات زیر، استدلال آن‌ها را تقویت می‌کند؟

- ۱) دوران تحصیل، مهم‌ترین دوره‌ی زندگی افراد است و باید به آن توجه ویژه شود.
۲) مردم آلمان نسبت به مردم سایر کشورها درآمد بیشتری دارند.
۳) آلمان در غرب قاره‌ی اروپا واقع شده است.
۴) رود ولگا در روسیه یکی از رودهای بزرگ دنیاست و به دریای خزر می‌ریزد.

۱۴۹ ۹ توب در سه ردیف ۳ تایی‌اند. آن‌ها را با رنگ‌های آبی، سبز، قرمز و صورتی رنگ می‌کنیم و می‌دانیم:

- در یک ردیف یا ستون، هیچ دوتوبی هم رنگ نیستند.
- توبی که درست در میان تمام توب‌ها قرار دارد، آبی است.
- دقیقاً یک توب، صورتی است.

باتوجه به این اطلاعات، حداقل تعداد توب‌های سبز چندتا است؟

- ۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴

۱۵۰ زهراء «دختر تنها برادر خواهر عمه‌ی من است»؛ او چه نسبتی با من دارد؟

- ۱) خواهر   ۲) دختردایی   ۳) دخترعممه   ۴) دختردایی

۱۵۱ برای یافتن رابطه‌ی بین کلمات، به جایگاه حروف در کلمات یا جایگاه حروف در ترتیب حروف الفبا توجه کنید. باتوجه به رابطه‌ی تبیه‌وشنان ششم^{۱۴۰۰} دو کلمه‌ی سمت راست، مشخص کنید در سمت چپ، به جای علامت سؤال چه کلمه‌ای قرار می‌گیرد.

«بزرگواری» : «براؤگرزا» :: «کاشیکاری» : ?

- ۱) یرکایشاک   ۲) کرکایشا   ۳) پراکایشا   ۴) کراکایشا

۱۴۳۲ در ستون (۱)، تعدادی حروف انگلیسی و در ستون (۲)، نمادهایی که به هریک از این حروف اختصاص یافته، آمده است. با این توضیح که ترتیب نمادهای ستون (۲)، عیناً مطابق ترتیب حروف در ستون (۱) نیست، کلمه‌ی مناسب برای کلمه‌ی «KAVEH» کدام است؟

آزمون گاج

ستون ۱	ستون ۲
KFTA	(? ! @
AELM	@ ⊖ » [
HENO	# ⊖ * \$
HFTA	# ? @ !
VNOE	\$ ⊖ : *

- ! ( ) # ⊖ @ ۱
- (@ : ⊖ # ۲
- (@ ⊖ : # ۳
- # @ ! \$ ⊖ ۴

۱۴۳۳ در جدول زیر، نتیجه‌ی سه مرحله‌ی نخست پردازش ماشین اعداد، روی یک زنجیره‌ی ورودی نمایش داده شده است. با توجه به پردازش صورت‌گرفته در هر مرحله، دومین عدد از سمت راست مرحله‌ی بعدی کدام است؟

ورودی	۴۲۰	۳۱۰	۵۸۰	۳۷۰	۴۴۰	۹۷۰	۵۶۰	۹۷۰
مرحله‌ی (۱)	۳۲۵	۴۲۰	۵۸۰	۳۷۰	۴۴۰	۹۷۰	۵۶۰	۵۶۰
مرحله‌ی (۲)	۳۲۵	۳۸۵	۴۲۰	۵۸۰	۴۴۰	۹۷۰	۵۶۰	۵۸۰
مرحله‌ی (۳)	۳۲۵	۳۸۵	۴۳۵	۵۸۰	۴۴۰	۹۷۰	۵۶۰	۴۵۵

- ۹۷۰ ۱
- ۵۶۰ ۲
- ۵۸۰ ۳
- ۴۵۵ ۴

از هوش به بازی!

سودوکوی شماره‌ی ۱۳

		۹			۸		
۴	۳			۸	۹	۶	
		۹		۶	۵	۷	۳
۱	۴	۸					
		۷	۲	۵	۱		
				۷	۳	۹	
۲	۱	۴	۶		۳		
۶	۷		۱		۸	۲	
		۵		۷			

سودوکوی شماره‌ی ۱۴

۴	۱	۳		۶
۶	۴	۹	۸	
۹	۱			۵
۵	۶	۷		
	۲	۴	۹	
		۱	۵	۴
۲	۹			۳
	۶	۲	۱	۵
۴		۹	۷	۲

مژه مباحث ۱۶ تا ۲۴

۸۴۰ کدام گزینه با بیت زیر ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

زشت باید دید و انگارید خوب   زهر باید خورد و انگارید خوب

بار دیگر روزگار چون شکر آید
فحش از دهن تو طیبات است
تاقوانی به کف آری و به غفلت نخوری
عجب ماہ بلندی تو که گردون را بگردانی

- ۱ بگذرد این روزگار تلختر از تلخ
- ۲ زهر از قبل تو نوشداروست
- ۳ ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند
- ۴ عجب حلوای قندی تو امیر بی گزندی تو

آزمون گاج

۸۴۱ از نظر معنایی، کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

که خطی کز خرد خیزد، تو آن را از بنان بینی
آن چه می‌گوییم ما، آن می‌کنند
بی نام تو نامه کی کنم باز
برد و مات ماز توست ای خوش صفات

- ۱ زیستان دان، نه ازارکان، که کوتاه‌دیدگی باشد
- ۲ رودها از خود نه طغیان می‌کنند
- ۳ ای نام تو بهترین سرآغاز
- ۴ ما چو شطرنجیم اندر برد و مات

نمونه دولتی ششم آذربایجان شرقی

با دوستان بساز، بر دشمنان بتاز «ارتباط معنایی دارد؟»
با دوستان مرّوت با دشمنان مدارا
بهتر از آن دوست که نادان بود
ولی با دشمنان دائم بکن جنگ
از دوستان جانی مشکل توان بردند

- ۱ آسایش دوگیتی تفسیر این دو حرف است
- ۲ دشمن دانا که غم جان بود
- ۳ برو با دوستان آسوده بنشین
- ۴ از جان طمع بریدن آسان بود ولیکن

تیزهوشان ششم ۹۲ اصفهان

۸۴۲ ضرب المثل «زبان سرخ، سر سبز را می‌دهد بر باد.»، با کدام گزینه در تضاد است؟

- ۱ سخنان نیش‌دار به قیمت جان انسان است.
- ۲ زخم زبان از زخم شمشیر بدتر است.
- ۳ زبان در دهان پاسبان سر است.

تیزهوشان نهم ۹۸

۸۴۳ عبارت «هر که بامش بیش، برفش بیشتر!» با کدام گزینه ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

هر که توانگر بود در درسرش بیشتر
ریاضت بگذرد، سختی سرآید
آری شود ولیک به خون جگر شود
که این برف پریشان سیر بر هر بام می‌بارد

- ۱ در درسر روزگار قسمت هر کس بود
- ۲ نگفتم روزه بسیاری نپاید
- ۳ گویند سنگ لعل شود در مقام صبر
- ۴ مخدن ای نوجوان زنهار بر موی سفید ما

۸۴۴ عبارت «تو خوبی می‌کن و در دجله انداز»، با کدام گزینه ارتباط معنایی ندارد؟

- ۱ این جهان کوه است و فعل ماندا
- ۲ به نیکی به جز دست نیکی مبر
- ۳ نابرده رنج گنج می‌سیر نمی‌شود
- ۴ هر که به نیکی عمل آغاز کرد

در سؤالات ۸۴۶ تا ۸۵۲، کدام گزینه بهترین ترتیب برای جمله‌ها است؟

۸۴۶ از این‌رو، ورزش نه تنها به سلامت جسمانی کمک می‌کند؛ بلکه باعث تقویت دستگاه ایمنی و محافظتی بدن می‌شود.

ب سلول‌های دستگاه ایمنی بدن به نام گلبول‌های سفید خون شناخته می‌شوند. این سلول‌ها نقش محافظت از بدن از بیماری‌های عفونی را دارند.

پ تحقیقات اخیر دانشمندان نشان می‌دهد، روزانه ۳۰ دقیقه ورزش، میزان گلبول‌های سفید خون را افزایش می‌دهد.

تیزهوشان ششم ۹۸

۴ پ / ب / الف

۳ الف / پ / ب

۲ ب / الف / پ

۱ ب / پ / الف

۸۴۷ یکی از این گونه‌ها، درختچه‌های گز است که به آن‌ها نبکا یا تل‌های گیاهی گفته می‌شود.

ب در این مکان جغرافیایی، انواع گونه‌های گیاهی وجود دارد.

پ کویر لوت، در جنوب شرقی ایران و هم‌جوار استان کرمان است.

ت نبکها عموماً در مناطقی که سطح آب زیر زمین بالا بوده ظاهر می‌شوند.

تیزهوشان ششم ۹۸

۴ پ / ب / الف / ت

۳ پ / ب / الف / ت / ب

۲ پ / ب / ت / الف

۱ الف / پ / ت / ب

۸۴۸ **الف** ولی این اذعا نادرست است.

ب شعر بنی‌آدم، قطعه شعر مشهوری است که از سعدی برجای مانده است.

پ در برخی از منابع فارسی و انگلیسی گزارش شده که این شعر، بر سردر ورودی تالار سازمان ملل متحده در نیویورک با خط نستعلیق طلاکوب، نقش بسته است.

ت این قطعه شعر، به دلیل مضمون انسان‌دوستانه‌ای که دارد، مورد توجه زیادی واقع شده است.

۴ پ / ب / ت / الف

۳ پ / ب / الف / ت / ب

۲ ب / ت / پ / الف

۱ پ / ب / ت / الف

۸۴۹ **الف** بسیاری از دانشمندان معتقدند که بازگشت به گذشته امکان‌پذیر نیست و نمی‌توان انواع خاصی از تخریب، مثل یخ‌های

ذوب‌شده‌ی قطبی را بازگرداند.

ب در واقع برای از بین این بردن این میزان گستره از گازهای گلخانه‌ای که توشط انسان به جو زمین وارد شده، صدها و شاید هزاران سال زمان لازم باشد.

پ خوشبختانه در سال‌های اخیر، نگرانی‌های زیادی در مورد مقابله با گرمایش جهانی در کشورهای مختلف به وجود آمده است.

ت اماً عده‌ای اعتقاد دارند که این سیاره می‌تواند این زخم را نیز بهبود بخشد، اگر چه برای این کار زمان زیادی لازم است.

تیزهوشان ششم ۹۸

۲ پ / ت / ب / الف

۴ ب / ت / الف / پ

۱ الف / پ / ت / ب

۳ پ / الف / ت / ب

۸۵۰ **الف** امروزه ستاره‌شناسان ابزار و آلات زیادی را مورد استفاده قرار می‌دهند تا سیارات و اجرام آسمانی را مطالعه کنند.

ب اخیراً هم برای آموختن درباره‌ی اشیایی که دورتر هستند، از تلسکوپ‌های رادیویی و انرژی ساطع شده از اشیای فضایی بهره می‌گیرند.

پ برخی از این ابزارها، تلسکوپ‌های عظیمی هستند که تصاویری نزدیک، از اشیای فضایی در اختیار فضانوردان قرار می‌دهند.

ت این تلسکوپ‌ها به ستاره‌شناسان کمک می‌کنند تا درباره‌ی اشیایی که نسبتاً به زمین نزدیک هستند مثل خورشید، سیاره و

ستاره‌های دنباله‌دار مطالعه کنند.

تیزهوشان نهم ۹۸

۴ ب / ت / الف / پ

۳ الف / پ / ت / ب

۲ پ / ت / ب / الف

۱ الف / پ / ب / ت

۲

کلامی

الف فهرستی از کلیه کارهایی که باید انجام دهید، تهیه کنید که علاوه بر کارهای فوری امروز، تمامی کارها و هدف‌های بلندمدّت را نیز در برگیرد.

ب وقتی می‌دانید تعدادی کار معین باید طی روز یا هفته انجام شود، بد نیست برای هریک اولویتی نسبت به بقیه قائل شوید.

پ احتیاجی نیست که این عناوین را به ترتیبی خاص بنویسید؛ فقط آنچه را که به ذهنتان می‌رسد، یادداشت کنید.

ت این کار بهنهایی ممکن است شما را دستپاچه کند و با توجه به اینکه می‌دانید وقت کافی برای انجام همه‌ی آن‌ها ندارید، ممکن است بخواهید فوراً دست به کار شوید.

تیزهوشان ششم ۱۴۰۰

۱۴

۳

۲

۱

الف از سر ظهر آب شط را می‌انداختیم توی حیاط تا سوز آفتاب را بگیرد و شب همه دور بی‌بی حلقه بزنیم.

ب قصه‌های بی‌بی شب‌های دراز را کوتاه و دنیای بی‌رنگ بزرگ‌ترها را برایم زیبا و دیدنی می‌کرد.

پ روزهای ما وقتی قشنگ‌تر بود که بی‌بی و آقاچون هم میهمان ما می‌شدند.

ت بی‌بی مثل همه بی‌بی‌های دنیا با عصاره‌ی عشق و محبتی که در صدایش بود، برایمان قصه می‌گفت.

تیزهوشان ششم ۱۴۰۰

۳

۲

۱۴

۱

الف عبارت زیر، چند جمله دارد؟

پادشاه رو به وزیر کرد و گفت: وزیر! بیا این انگشت را در انگشت کن. تا به اکنون وزیر بودی، از این به بعد امیری!

۱۴

۳

۲

۱

الف عبارت زیر، شامل چند جمله است؟

به به! گل‌ها چه شکوفه‌هایی داده‌اند! تابستانی در راه است بسیار پریار!

۱۴

۳

۲

۱

الف در عبارت زیر، چند جمله وجود دارد؟

علم حاصل مشاهده، مشاهده حاصل پرسش، پرسش حاصل کنگاوای است! کنگاوای حستی است عجیب و عامل بسیاری از اکتشافات و اختراعات!

۱۴

۳

۲

۱

در دو سؤال ۸۵۶ و ۸۵۷، مشخص کنید با انتخاب و تغییر کدام گزینه، جمله‌ی درست‌تر و بهتری خواهیم داشت.

الف چت نکردن در کلاس آنلاین، مشمول حال شما هم می‌شود ششمی عزیزا!

۳

۲

۱

۱

۳

ب بدون تغییر، جمله‌ی بهتری خواهیم داشت.

الف آن‌چه را که باید بخوانی، بخوان، منتظر بازگشایی مدارس نباش.

۳

۲

۱

۱

۳

ب بدون تغییر، جمله‌ی بهتری خواهیم داشت.

باقوچه به متن داده شده، به سؤالات ۸۹۶ تا ۸۹۶ پاسخ دهید.

امواج بر دو نوع مکانیکی و مغناطیسی‌اند. یکی از انواع امواج مغناطیسی، امواج رادیویی‌اند. امواج رادیویی همانند موج تلفن می‌تواند در جایی که ماده نیست، منتقل شود. در عمق ۱۰ متری زمین نیز این امواج قابل ردیابی است. در سال‌های اخیر، کاربران تلفن همراه بسیار زیاد شده‌اند و این موضوع نگرانی زیست‌شناسان را در حوزه سلول‌های سرطانی زیاد کرده است؛ چراکه امواج رادیویی می‌توانند روی سلول‌های سالم بسیار تأثیر بگذارند و باعث آسیب جدی آن‌ها شوند. برخی از دانشمندان با مطالعه روی موش‌های سالم و قرار دادن آن‌ها در شرایط آزمایشگاهی، صحت این موضوع را تأیید کرده‌اند. البته شرکت‌های بزرگ تجاری، موافق انتشار نتایج این مطالعات نیستند؛ چراکه به کسب و کارشان که فروش تلفن‌های همراه است، آسیب جدی وارد می‌شود. عوامل دیگری نیز در بروز سرطان مؤثر هستند که از جمله‌ی آن‌ها می‌توان به زمینه‌های ارثی، تغذیه‌ی نامناسب و ورزش نکردن اشاره کرد. البته در کنار سرطان، بیماری‌های دیگری هم هستند که ناشی از تأثیر امواج رادیویی می‌باشند.

۸۹۴ موضوع اصلی متن داده شده چیست؟

۱ تأثیر امواج رادیویی در بروز بیماری سرطان

۱ عوامل مؤثر در سرطان

۲ انواع امواج

۳ مافیای تجاری و پژوهشی

۸۹۵ کدام عبارت در ارتباط با بیماری سرطان درست است؟

۱ سرطان تنها در اثر عوامل ارثی است.

۲ سرطان یک بیماری ارثی و محیطی است.

۳ اگر تغذیه‌ی مناسب داشته باشیم، دچار سرطان نمی‌شویم.

۴ سرطان بیماری قرن اخیر است؛ چون در قدیم تلفن همراه نبوده است.

۸۹۶ می‌دانیم به برخی مناطق خلاً می‌گویند. در متن، جمله‌ی چندم به این مناطق اشاره کرده است؟

۱ چهارم

۲ سوم

۳ دوم

۴ اول

براساس متن زیر، به سؤالات ۸۹۷ تا ۸۹۷ پاسخ دهید.

«توسعه‌ی پایدار» مفهوم علمی جدیدی است که به دنبال این است که بتوان در کنار گسترش جوامع بشری و پایه‌های اقتصادی، از بروز آسیب‌های زیست‌محیطی و اجتماعی پرهیز کرد. در گذشته، بشر اعتقاد داشت که زمین به قدری وسیع و گسترده است که هرگز دچار آسیب‌های زیست‌محیطی و اجتماعی نمی‌شود. به همین خاطر، در میان مردم قدیم رودخانه و آب نماد پاکی بود و مردم زیاله‌های خود را در رودخانه‌ها رها می‌کردند و تصوّر شان این بود که رودخانه می‌تواند تمام پلیدی‌ها و زشتی‌ها را از زندگی انسان تمیز کند. به علاوه، قطع بی‌رویه درختان، گسترش کارگاه‌های صنعتی و از بین رفتن مراتع و مزارع باعث شد تا دانشمندان به این فکر بیفتند که واژه‌ی توسعه‌ی پایدار را مطرح کنند و اصولی را برای اجرای آن درنظر بگیرند.

۸۹۷ کدام عنوان برای متن مناسب‌تر است؟

۱ رشد جمعیت

۲ گسترش جوامع بشری

۳ توسعه‌ی پایدار

۴ آلودگی محیط‌زیست

۸۹۸ براساس متن، گذشتگان به کدام مورد اعتقاد نداشتند؟

۱ رودخانه‌ها نماد پاکی است.

۱ رودخانه‌ها ممکن است طغیان کنند.

۲ نباید زیاله‌های خود را در رودخانه رها کنند.

۳ رودخانه‌ها هرگز آلود نمی‌شوند.

۲

کلامی

۱

آزمون مهندسی کاخ

آزمون کاخ

در دو پرسش ۹۶۱ و ۹۶۲، کدام واژه با دیگر کلمه‌ها ناهمانگ است؟

فروغ [۴]
لطفات [۴]شکوه [۳]
تاطیف [۳]دستگاه [۲]
 طفلک [۲]فر [۱] ۹۶۱
ملاطفت [۱] ۹۶۲

بخشنده‌گی [۴]

گزافه‌گویی [۳]

ترسیدن [۲]

نازیدن [۱]

روی [۴]

سیما [۳]

رنگ [۲]

چهره [۱]

باقوچه به متن، به پرسش‌های ۹۶۵ تا ۹۶۹ پاسخ دهید.

در بینش جهان‌بینی مادّی، انسان نیز همانند پدیده‌های دیگر، در نتیجه‌ی جمع و ترکیب تصادفی مُشتّت عناصر مادّی به وجود آمده و هیچ‌گونه شعوری در پیدایش او نقشی نداشته است. لذا در این مکتب، انسان لباس جمادات، نباتات و جانوران به تن می‌کند. [۱] در این جهان‌بینی، هر آرمانی برای انسان برگزیده شود، نهایتاً نمی‌تواند از سطح معیارهای مادّی و ظاهری فراتر رود. [۲] در جهان‌بینی الهی، انسان موجودی است که علاوه بر جنبه‌ی مادّی و پیکر جسمانی، پرتویی از نور خدایی در وجود خود دارد و بهره‌ای از عالم معنا برده است. این بُعد الهی است که جنبه‌ی اصیل شخصیت او را تشکیل داده است. [۳] با این بیان، روشن می‌شود که «انسانیت» انسان، تنها در رابطه با خدا قابل تعریف است.

راز برتری و امتیاز حیات انسانی نسبت به موجودات دیگر، نه در تکامل زیستی و پیچیدگی ساختمان جسمی او، بلکه در این روحانیت و معنویتی است که بر او پرتو افکنده است. جلوه‌های شکوهمند و تجلیات عالیه‌ی آن، همگی از آثار و نتایج این ویژگی وجودی است. [۴]

۹۶۵ کدام عنوان، مناسب این متن است؟

أنواع جهان‌بینی [۴]

عالیه مادّی [۳]

بعد الهی [۲]

انسانیت [۱]

باقوچه به متن، کدام گزینه نادرست است؟

۱ در جهان‌بینی مادّی، هیچ‌گونه ارزش معنوی‌ای پذیرفته شده نیست.

۲ در جهان‌بینی الهی، انسان مانند نباتات از ترکیب تصادفی عناصر به وجود آمده است.

۳ در جهان‌بینی الهی، انسان در تکامل زیستی و پیچیدگی ساختمان جسمی تعریف نمی‌شود.

۴ در جهان‌بینی مادّی، آرمانی فراتر از آن‌چه در عناصر و مادّیات است، وجود ندارد.

۹۶۷ جمله‌ی زیر، بعد از کدام بخش مشخص شده در متن، جای می‌گیرد؟

بنابراین اگر برای انسان آرمان فوق مادّی تعریف شود، چیزی جز تناقض‌گویی نخواهد بود.

[۴] [۴]

[۳] [۳]

[۲] [۲]

[۱] [۱]

۹۶۸ کدام واژه، هم‌معنی واژه‌ی «پرتو» در متن است؟

درخشش [۴]

روشنایی [۳]

صراحت [۲]

خورشید [۱]

۹۶۹ مرجع ضمیر «آن» که در متن مشخص شده، کدام است؟

بعد الهی [۴]

روحانیت [۳]

جلوه‌های شکوهمند [۲]

حیات انسانی [۱]

۳

سرعت، دقیق و تمرکز

ض ۱۴

ذ ۱۳

ج ۱۲

غ ۱۱

د کدام یک از حروف زیر، در متن استفاده نشده است؟

پاسخ ۱۴ در این متن، از میان حروف گزینه‌ها، از حرف «ض» استفاده نشده است.

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

متن زیر، از کتاب فارسی ششم دبستان انتخاب شده است. با توجه به آن، به سؤالات ۱۱۴۷ تا ۱۱۵۱ پاسخ دهید.

کودکان در سکوت، به آواز گنجشکان درخت مکتب خانه گوش می‌دادند. عادت بود، میان دو درس، سکوت بود و گوش دادن به جیک جیک گنجشکان که فراوان بودند بر درخت. غوغایی کردند گنجشکان. عجب بود که هنگام درس، ساکت بودند. سر بر بال و سینه می‌گذاشتند. در خود بودند، هیچ صدایی نبود جز صدای شیخ که می‌خواند: «بحث ما در لطف طبع و خوبی اخلاق بود». صدای کوفتن کوبه‌ی در مکتب آمد. شیخ گفت: «کسی برود، ببیند کیست؟» «ممنون» بود که آمده بود. «ممنون» همه‌ی آن چیزهایی که حافظ گفته بود، داشت. «ممنون» مست کتاب بود و عاشق دانش، ظاهري آشفته داشت و پیراهنی کهنه. «مجنون» هم صدایش کردند.

۱۱۴۷ در این متن، چند علامت نقل قول (:) وجود دارد؟

۳ ۱۴

صفر ۱۳

۱ ۱۲

۲ ۱۱

۱۱۴۸ در متن حاضر، چندبار حرف «گ» استفاده شده است؟

۸ ۱۴

۱۱ ۱۳

۹ ۱۲

۱۰ ۱۱

۱۱۴۹ در سطر سوم این متن، چند حرف، دقیقاً دوبار تکرار شده‌اند؟

۴ ۱۴

۸ ۱۳

۹ ۱۲

۵ ۱۱

۱۱۵۰ در متن بالا، چند کلمه‌ی متفاوت بدون نقطه دیده می‌شود؟

۱۲ ۱۴

۱۱ ۱۳

۱۰ ۱۲

۱۴ ۱۱

۱۱۵۱ در کل متن، چند کلمه دیده می‌شود که به حرف «ت» ختم می‌شوند؟

۹ ۱۴

۱۱ ۱۳

۸ ۱۲

۱۰ ۱۱

باتوجه به متن زیر که از کتاب فارسی ششم دبستان انتخاب شده است، به سؤالات ۱۱۵۶ تا ۱۱۵۲ پاسخ دهید.

روزی بود و روزگاری بود. یک مرد بزرگ بود که هر چند وقت یک بار از شهر، پارچه و لباس‌های گوناگون می‌خرید و به دههای اطراف می‌برد و می‌فروخت و به شهر برمی‌گشت. یک روز این بزرگ دوره‌گرد، داشت از یک ده به ده دیگر می‌رفت، وقتی از آبادی خارج شد و به راه بیابانی رسید، مردی اسب‌سوار را دید که آهسته‌آهسته می‌رفت. مرد بزرگ بسته‌ی پارچه‌ها را به دوش داشت، بسیار خسته شده بود، به سوار گفت: «آقا، حالا که ما هر دو از یک راه می‌رویم، اگر این بسته را روی اسب خودت بگیری از جوانمردی تو سپاسگزار و دعاگو خواهم شد.»

۱۱۵۲ در کل متن، چندبار از انواع حرف «ی» استفاده شده است؟

۳۵ ۱۴

۳۳ ۱۳

۳۲ ۱۲

۳۴ ۱۱

در دو سطر اول متن، چند کلمه با حرف «ب» شروع می‌شود؟ ۱۱۵۳

۹ ۴

۶ ۳

۸ ۲

۷ ۱

در متن حاضر، از چند حروف الفبای فارسی استفاده نشده است؟ ۱۱۵۴

۸ ۴

۶ ۳

۷ ۲

۱۰ ۱

در سطر چهارم این متن، در چند کلمه «الف»، «س» یا «ی» استفاده نشده است؟ ۱۱۵۵

۱۲ ۴

۱۷ ۳

۱۴ ۲

۱۱ ۱

در سطر آخر این متن، از میان حروف زیر، کدام یک بیشتر از بقیه تکرار شده است؟ ۱۱۵۶

ر ۴

ی ۳

الف ۲

۹ ۱

متن زیر از کتاب فارسی کلاس پنجم انتخاب شده است. به دقت به سؤالات ۱۱۵۷ تا ۱۱۶۱ پاسخ دهید.

پادشاهی با غلامی در کشتی نشست و غلام، هرگز دریا ندیده بود و محنت کشتی نیازموده، گریه و زاری درنهاد و لرزه بر اندامش افتاد؛ چندان که ملاطفت کردند، آرام نمی‌گرفت و ملک از این حال، آزرده گشت. چاره ندانستند. حکیمی در آن کشتی بود، ملک را گفت: فرمان دهی، من او را به طریقی، خامش گردانم. گفت: غایت لطف و کرم باشد. بفرمود تا غلام در دریا انداختند. باری چند، غوطه خورده، جامه‌اش گرفتند و سوی کشتی آوردند. به دو دست در سکان کشتی آویخت. چون برآمد، به گوشه‌ای بنشست و آرام یافت.

تیزهوشان ششم ۹۸

در متن حاضر، چند علامت ویرگول «،» آمده است؟ ۱۱۵۷

۱۰ ۴

۹ ۳

۸ ۲

۷ ۱

تیزهوشان ششم ۹۸

حروف «گ» در سه سطر آخر متن، چندبار آمده است؟ ۱۱۵۸

۹ ۴

۷ ۳

۶ ۲

۵ ۱

تیزهوشان ششم ۹۸

در کل متن بالا، حرف «ش» چندبار آمده است؟ ۱۱۵۹

۱۸ ۴

۱۴ ۳

۱۲ ۲

۱۰ ۱

تیزهوشان ششم ۹۸

در کل متن بالا، چند کلمه با حرف «ی» به پایان رسیده است؟ ۱۱۶۰

۱۸ ۴

۱۴ ۳

۱۲ ۲

۱۰ ۱

تیزهوشان ششم ۹۸

تعداد حروفی که تنها یک بار در سطر دوم متن آمده است، چندتا است؟ ۱۱۶۱

۶ ۴

۵ ۳

۴ ۲

۳ ۱

۱۲۶۶

تیزهوشان ششم ۹۹

۸۴۵
۵۴۸
۲۳۲
۲۲۳
۱۲۶۳

تیزهوشان ششم ۹۹

۸۷۵
۸۵۷
۵۸۷
۵۷۸
۱۲۶۷

تیزهوشان ششم ۹۹

۹۲۵
۸۴۲
۸۲۴
۴۸۲
۱۲۶۴

تیزهوشان ششم ۹۹

۹۶۳
۹۳۶
۷۹۶
۶۳۹
۱۲۶۸

تیزهوشان ششم ۹۹

۹۳۷
۷۳۹
۳۹۷
۲۳۴
۱۲۶۵

تیزهوشان ششم ۹۹

۷۴۵
۵۷۴
۵۴۷
۳۲۴

۱۲ محاسبات عددی

در انجام محاسبات سریع مربوط به چهار عمل اصلی ($+$, $-$, $\times$, $\div$)، ابتدا باید به اولویت انجام عملیات محاسباتی توجه کنید که به صورت زیر است:

اولویت اول با داخلی‌ترین پرانتز است.

اولویت دوم با ضرب و تقسیم است از چپ به راست.

اولویت سوم با جمع و تفریق است.

به نمونه‌های زیر توجه کنید:

$$\text{الف} \quad 4 + 2 \times 7 = \underbrace{4}_{\text{۱}} + \underbrace{14}_{\text{۲}} = 18$$

$$\text{ب} \quad 12 \div \underbrace{3}_{\text{۱}} \times \underbrace{4}_{\text{۲}} = \underbrace{4 \times 4}_{\text{۳}} = 16$$

$$\text{ج} \quad (\underbrace{3+7}_{\text{۱}}) \div \underbrace{2+3}_{\text{۲}} = \underbrace{10 \div 2}_{\text{۳}} + \underbrace{3}_{\text{۴}} = \underbrace{5+3}_{\text{۵}} = 8$$

$$\text{د} \quad ((2+5) \times 6 + 2) \div 4 = (\underbrace{7 \times 6}_{\text{۱}} + 2) \div 4 = (\underbrace{42+2}_{\text{۲}}) \div 4 = \underbrace{44 \div 4}_{\text{۳}} = 11$$

$$\text{ه} \quad 14 - 8 + \underbrace{12 \div 3}_{\text{۱}} = \underbrace{14 - 8}_{\text{۲}} + \underbrace{4}_{\text{۳}} = \underbrace{6+4}_{\text{۴}} = 10$$

گاهی اوقات این محاسبات ساده را طی یک دستورالعمل خاص باید انجام دهیم؛ برای توضیح این موضوع به نمونه‌های زیر توجه کنید:

مثال ۱ از میان اعداد زیر، تفاضل بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین عدد را تعیین کنید؛ سپس اختلاف عدد به دست آمده و کوچک‌ترین عدد را به دست آورید.

$$17 - 9 - 13 - 12 - \underbrace{3}_{\text{کوچک‌ترین}} - \underbrace{24}_{\text{بزرگ‌ترین}} - 8 - 18$$

$$\begin{aligned} & \text{تفاضل} \quad 24 - 3 = 21 \\ & \text{کوچک‌ترین} \quad 3 \\ & \text{اختلاف} \quad 21 - 3 = 18 \end{aligned}$$

پاسخ

۳

سرعت، دقیق و تمرکز

مثال ۲ از میان اعداد زیر، میانگین بزرگترین و کوچکترین عدد را تعیین کنید؛ سپس مجموع این میانگین را با کوچکترین عدد در میان اعداد باقی‌مانده، حساب کنید.

$$17 - 9 - 13 - 12 - 3 - 24 - 8 - 18$$

↓   ↓
کوچکترین   بزرگترین

$$\left. \begin{array}{l} \frac{3+24}{2} = \frac{27}{2} = 13.5 \\ \text{مجموع} \\ 13.5 + 8 = 21.5 \end{array} \right\} : \text{میانگین}$$

کوچکترین عدد از میان اعداد باقی‌مانده

پاسخ

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

در سؤالات ۱۲۶۹ تا ۱۲۷۱ گزینه‌ای را انتخاب کنید که جوابش با سایر گزینه‌ها فرق دارد.

۲ + ۳ × ۴

۲ × ۱۲ - ۴

۲ + ۹ × ۲

۸ × ۵ ÷ ۲

۱۲۶۹

آزمون گاج

۲۸ ÷ (۴ + ۳)

۵ - (۲ × ۲)

(۳ - ۱) × ۲

۶ ÷ ۳ × ۲

۱۲۷۰

۲۸ ÷ ۲ ÷ ۲

۱۲ - (۲ × ۳ - ۱)

۳ + ۲ × ۲

۸ ÷ ۲ + ۲

۱۲۷۱

در سؤالات ۱۲۷۲ تا ۱۲۷۴ گزینه‌ای را انتخاب کنید که حاصل آن از سایر گزینه‌ها کوچک‌تر است.

آزمون گاج

۶ ÷ ۲ ÷ ۳

۹ × ۲ - ۱۵

۸ ÷ ۴ + ۴

۸ - ۲ × ۳

۱۲۷۲

۸ × ۲ ÷ ۴

۴ + ۳ - ۵

(۴ × ۶) - (۳ × ۷)

(۲ + ۴) ÷ ۶

۱۲۷۳

۲ ÷ ۲ × ۲

۲ × ۲ ÷ ۲

۲ × ۲ ÷ ۱

۲ ÷ ۲ × ۱

۱۲۷۴

در سؤالات ۱۲۷۷ و ۱۲۷۸، ابتدا بزرگترین و کوچکترین عدد را حذف کنید و سپس میانگین دو عدد باقی‌مانده را حساب کنید.

۱۲۷۷

۳۱ - ۲۹ - ۲۸ - ۳۲

۳۱

۳۰

۲۹

۳۲

۱۲۷۵

۱۰ - ۱۴ - ۱۷ - ۱۸ - ۱۵

۱۰

۱۴

۱۸

۱۵

۱۲۷۸

۱۹ - ۱۵ - ۱۷ - ۱۶

۱۷

۱۶

۱۷/۵

۱۶/۵

۱۲۷۶

۱۹ - ۲۰ - ۱۳ - ۲۱ - ۲۸

۲۸

۱۳

۱۹

۲۰

گاهی اوقات با مسائلی روبرو می‌شویم که در آن‌ها از ما خواسته می‌شود تعداد راه‌هایی که در یک نقشه‌ی راه (شبکه) می‌توانیم از نقطه‌ای خاص به نقطه‌ای خاص دیگر برویم (البته معمولاً با محدودیت‌های حرکتی) را حساب کنیم. برای حل چنین سؤالاتی باید از تکنیک‌هایی مثل اصل ضرب استفاده کرد. به نمونه‌های زیر توجه کنید:

مثال ۱ در شبکه‌ی روبرو، می‌خواهیم با حرکت‌های بالا (↑) یا راست (→) از نقطه‌ی (آ) به نقطه‌ی (ب) برویم. به چند طریق

این کار امکان‌پذیر است؟

پاسخ روش اول: یک مسیر دلخواه را از (آ) به (ب) با حرکت‌های مجاز مسئله (راست یا بالا) مشخص

می‌کنیم. مثلًا مسیر زیر:

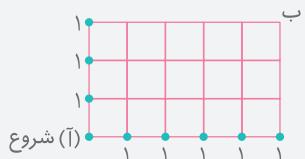
همان‌طور که دیده می‌شود، این مسیر از ۳ تا «↑» و ۵ تا «→» تشکیل شده است. حالا به صورت زیر، کل مسیرها را از (آ) به (ب) شمارش می‌کنیم:

$$3+5=8 \Rightarrow 8 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1$$

$$\text{مجموع حرکت‌ها} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1}{(\underbrace{(3 \times 2 \times 1) \times (5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1)}_{\substack{\uparrow 63 \\ \rightarrow 5}})} = \frac{8 \times 7 \times 6}{3 \times 2 \times 1} = 8 \times 7 = 56$$

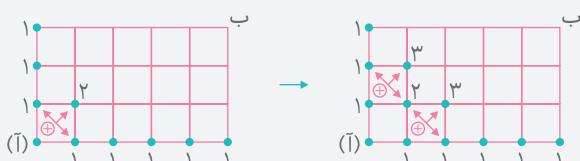
روش دوم: این روش بسیار جالب است و به مراتب، سریع‌تر از روش اول است. در این روش، با توجه به نقطه‌ی شروع (در این

مثال نقطه‌ی (آ)، روی نقاط در اضلاع شبکه‌ی داده شده، عدد ۱ قرار می‌دهیم.

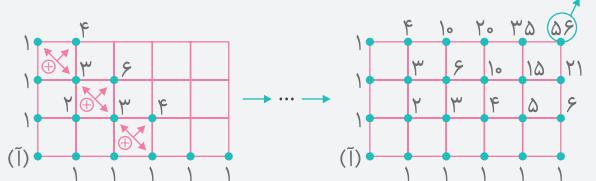
سپس برای به‌دست آوردن عدد مربوط به نقاط دیگر شبکه، کافی است اعداد دو سر قطر هر مریع را جمع کنیم و روی رأس

چهارم بنویسیم:

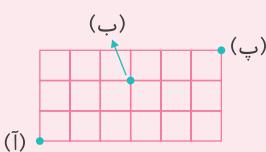

به‌همین ترتیب، عدد مربوط به بقیه‌ی نقاط را پیدا کرده و مراحل را ادامه می‌دهیم تا عدد مربوط به نقطه‌ی (ب) (پایان حرکت)، به‌دست آید.

جواب موردنظر

مثال ۲ در شبکه‌ی زیر، با حرکت‌های بالا ($\uparrow$) و راست ($\rightarrow$) به چند طریق می‌توان از (آ) به (پ) رفت به شرط آن‌که حتماً از نقطه‌ی (ب) عبور کنیم؟

پاسخ **روش اول:** مسئله را در دو مرحله‌ی پشت سر هم حل می‌کنیم و طبق اصل ضرب، حالت‌ها را در هم ضرب می‌کنیم:

$$\text{از (آ) به (ب) می‌رویم: مرحله‌ی اول} \Rightarrow \begin{array}{c} \uparrow \\ (\آ) \end{array} \quad \begin{array}{c} \rightarrow \rightarrow \rightarrow \\ \uparrow \\ (ب) \end{array} \Rightarrow \begin{array}{c} \rightarrow \rightarrow \rightarrow \\ \uparrow \\ (ب) \end{array} \Rightarrow 3 \times 2 \times 1$$

$$\uparrow \quad \uparrow \quad \uparrow$$

$$2 \times 1 \quad 2 \times 1$$

$$\text{مجموع حرکت‌ها} = 2 + 3 = 5 \Rightarrow 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1$$

$$\text{تعداد کل مسیرها از (آ) به (ب)} = \frac{5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1}{(3 \times 2 \times 1) \times (2 \times 1)} = \frac{5 \times 4}{2 \times 1} = 10$$

$$\text{از (ب) به (پ) می‌رویم: مرحله‌ی دوم} \Rightarrow \begin{array}{c} \uparrow \\ (ب) \end{array} \quad \begin{array}{c} \rightarrow \rightarrow \rightarrow \\ \uparrow \\ (پ) \end{array} \Rightarrow \begin{array}{c} \rightarrow \rightarrow \rightarrow \\ \uparrow \\ (پ) \end{array} \Rightarrow 3 \times 2 \times 1$$

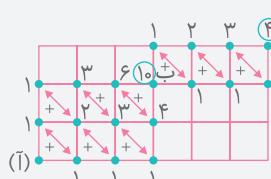
$$\uparrow \quad \uparrow \quad \uparrow$$

$$1 \quad 1 \quad 1$$

$$\text{مجموع حرکت‌ها} = 3 + 1 = 4 \Rightarrow 4 \times 3 \times 2 \times 1$$

$$\text{تعداد کل مسیرها از (ب) به (پ)} = \frac{4 \times 3 \times 2 \times 1}{(1) \times (3 \times 2 \times 1)} = \frac{4}{1} = 4$$

بنابراین طبق اصل ضرب به $10 \times 4 = 40$ طریق می‌توان از (آ) به (پ) رفت به شرط آن‌که از (ب) عبور کنیم.

روش دوم:

نکته توجه داشته باشید اگر شکل‌های ما به صورت شبکه نباشند و صرفاً یک تعداد مسیر بین نقاط را نشان دهند، فقط از اصل ضرب کمک می‌گیریم.
به نمونه‌های زیر توجه کنید:

مثال ۳ در شکل زیر، به چند طریق می‌توان از (آ) به (ب) رفت؟

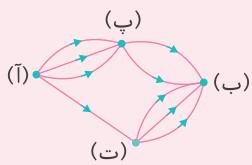
پاسخ با توجه به شکل داده شده، واضح است که ابتدا باید از (آ) به (پ) برویم (مرحله‌ی اول) و سپس از (پ) به (ب) برویم (مرحله‌ی دوم). بنابراین:

$$\left. \begin{array}{l} 4 \text{ مسیر} \Rightarrow \text{از (آ) به (پ)} : \text{مرحله اول} \\ 3 \text{ مسیر} \Rightarrow \text{از (پ) به (ب)} : \text{مرحله دوم} \end{array} \right\} \text{اصل ضرب} \Rightarrow 4 \times 3 = 12$$

۴

خلّاقیت

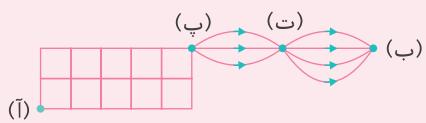
مثال ۴ در شکل زیر، به چند طریق می‌توان از (آ) به (ب) رفت؟

پاسخ هدف مسئله از (آ) به (ب) رفتن است؛ با توجه به شکل، مسئله را در دو حالت جداگانه حل می‌کنیم و جواب‌ها را باهم جمع می‌کنیم:

$$\left. \begin{array}{l} \text{از (آ) به (ب)} \\ \text{از (آ) به (پ)} \\ \text{از (آ) به (ت)} \end{array} \right\} \xrightarrow{3 \times 2} 6 \text{ مسیر} \quad \left. \begin{array}{l} \text{از (آ) به (ب)} \\ \text{از (آ) به (پ)} \\ \text{از (آ) به (ت)} \end{array} \right\} \xrightarrow{1 \times 3} 3 \text{ مسیر}$$

مجموعاً $6 + 3 = 9$

مثال ۵ در شکل زیر، به چند طریق می‌توان از (آ) به (ب) رفت؟ (در قسمت شبکه‌ای، حرکت‌های بالا ($\uparrow$) و راست ($\rightarrow$) مجاز هستند).

پاسخ مسئله را دو مرحله‌ی پشت سرهم حل، سپس پاسخ‌ها را طبق اصل ضرب در هم ضرب می‌کنیم:

$$\frac{7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1}{(2 \times 1) \times (5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1)} = \frac{7 \times 6}{2 \times 1} = 21$$

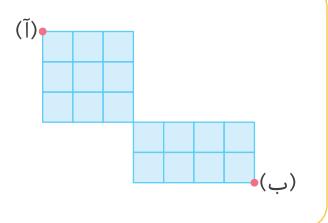
_____

$$\text{از (آ) به (ب) می‌رویم: مرحله‌ی دوم} \Rightarrow 3 \times 4 = 12$$

بنابراین طبق اصل ضرب به $21 \times 12 = 252$ طریق می‌توان از (آ) به (ب) رفت.

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۱۴۹۱ در شکل رو به رو، با حرکت‌های $\uparrow$ و $\rightarrow$ به چند طریق می‌توان از (آ) به (ب) رسید؟

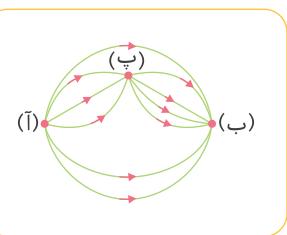

۳۵

۳۰۰

۳۰

۱۵

۱۴۹۲ در شکل رو به رو، به چند طریق می‌توان از (آ) به (ب) رفت؟

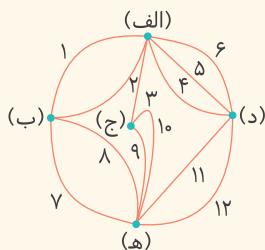
۱۵

۳۶

۱۰

۲۱

متن زیر را به دقت بخوانید و به سؤالات ۱۴۹۵ تا ۱۴۹۳ پاسخ دهید.

شكل رو به رو، نقشه‌ی پنج شهر و دوازده جاده‌ی بین شهری یک کشور را نشان می‌دهد (شهرها با حروف و جاده‌ها با اعداد نام‌گذاری شده‌اند). یکی از ریاضی‌دانان این کشور، وقتی مشغول پژوهش درباره‌ی گردشگری بود، متوجه شد که در کشورش می‌توان به شیوه‌های جالبی گشت‌وگذار کرد. برای مثال، به چندین راه متفاوت می‌توان از شهر «الف» به شهر «ه» رسید که به چهارتای آن‌ها اشاره می‌کنیم.

راه اول: از شهر «الف» با جاده‌ی «۶» به شهر «د» می‌رویم؛ سپس با جاده‌ی «۱۱» به شهر «ه» می‌رسیم.

راه دوم: از شهر «الف» با جاده‌ی «۳» به شهر «ج» می‌رویم؛ سپس با جاده‌ی «۹» به شهر «ه» می‌رسیم.

راه سوم: از شهر «الف» با جاده‌ی «۶» به شهر «د» می‌رویم؛ سپس با جاده‌ی «۱۲» به شهر «ه» می‌رسیم.

راه چهارم: از شهر «الف» با جاده‌ی «۴» به شهر «د» می‌رویم؛ سپس با جاده‌ی «۵» به شهر «الف» می‌رویم؛ سپس با جاده‌ی «۲» به شهر «ب» می‌رویم؛ سپس با جاده‌ی «۷» به شهر «ه» می‌رسیم.

در نظر بگیرید «روش مسافرت» بین دو شهر، یعنی دستورالعملی که مشخص کند چه طور می‌توان بین این دو شهر مسافرت کرد، به شرط آن‌که در این دستورالعمل، نام هیچ شهری دوبار تکرار نشود.

برای مثال: راه اول، دوم و سوم، هر سه «روش مسافرت» بین شهر «الف» و «ه» هستند. اما راه چهارم یک «روش مسافرت» نیست؛ زیرا نام شهر «الف» در آن دوبار آمده است.

تیزهوشان ششم ۹۵

چند «روش مسافرت» بین «الف» و «ه» وجود دارد؟ ۱۴۹۳

۱۲ ۴

۱۱ ۳

۱۰ ۲

۹ ۱

می‌خواهیم بین دو شهری که جاده‌ای بین آن‌ها هست، یک جاده‌ی جدید بسازیم تا تعداد «روش مسافرت» بین «الف» و «ه» بیشترین مقدار ممکن شود. پس از ساخت این جاده، تعداد «روش مسافرت» بین «الف» و «ه» چقدر خواهد شد؟ تیزهوشان ششم ۹۵ ۱۴۹۴

۱۶ ۴

۱۵ ۳

۱۴ ۲

۱۳ ۱

می‌خواهیم بین دو شهری که جاده‌ای بین آن‌ها نیست، یک جاده‌ی جدید بسازیم تا تعداد «روش مسافرت» بین «الف» و «ه» بیشترین مقدار ممکن شود. این جاده باید بین کدام دو شهر ایجاد شود؟ تیزهوشان ششم ۹۵ ۱۴۹۵

«ج» و «د» ۴

«الف» و «ه» ۳

«ب» و «ج» ۲

«ب» و «د» ۱

۱۴ توزین

برخی از سؤالات جنبه‌ی معماگونه دارند و برای حل کردن آن‌ها نیاز است که چند تکنیک مختلف را همزمان به کار برد. یکی از این نوع سؤالات، مربوط به توزین (وزن کردن) است. برای روشن شدن موضوع، به مثال‌های زیر متوجه کنید:

مثال ۱ ۴ تخم مرغ داریم که از نظر شکل ظاهری کاملاً یکسان و شبیه بهم هستند؛ ولی وزن یکی از آن‌ها از بقیه کمتر است.

می‌خواهیم با یک ترازوی دوکفه‌ای و وزن کردن (توزین) تخم مرغ‌ها، تخم مرغ سبک‌تر را پیدا کنیم. حداقل چندبار باید از ترازو استفاده کنیم؟

۴

خلّاقیت

پاسخ ۴ تخم مرغ داریم و باید تخم مرغ سبک‌تر را از میان آن‌ها پیدا کنیم. برای پاسخ دادن به این سؤالات، از تکنیک دسته‌بندی کمک می‌گیریم؛ به این ترتیب که تخم مرغ‌ها را به دو دسته‌ی ۲ تایی تقسیم می‌کنیم و هر دسته را روی یکی از کفه‌های ترازو می‌گذاریم. کفه‌ای که شامل تخم مرغ سبک‌تر است، بالاتر قرار می‌گیرد.

تخم مرغ سبک‌تر

تا اینجا یک‌بار از ترازو کمک گرفته‌ایم. در نهایت دو تخم مرغ کفه‌ی سبک‌تر را به دو یک‌ای تقسیم می‌کنیم و آن‌ها را روی کفه‌های ترازو قرار می‌دهیم. کفه‌ای که بالاتر قرار می‌گیرد، تخم مرغ سبک‌تر را مشخص می‌کند.

بنابراین حداقل باید ۲ بار از ترازو استفاده کنیم تا تخم مرغ سبک‌تر را پیدا کنیم.

مثال ۱) را در حالتی حل کنید که تعداد تخم مرغ‌ها ۹ تا باشد.

پاسخ در اینجا ابتدا تخم مرغ‌ها را به سه دسته‌ی ۳ تایی تقسیم می‌کنیم و دو دسته را روی کفه‌های ترازو قرار می‌دهیم. دو حالت اتفاق می‌افتد.

حالت اول: دو کفه‌ی ترازو یکسان هستند و نتیجه می‌شود که تخم مرغ سبک‌تر در دسته‌ی سوم قرار دارد.

حالت دوم: یکی از کفه‌های ترازو بالاتر قرار می‌گیرد که نتیجه می‌شود، تخم مرغ سبک‌تر در این کفه قرار دارد.

به هر حال هرگدام از حالت‌های اول یا دوم رخ دهد، با یک‌بار استفاده از ترازو می‌فهمیم که تخم مرغ سبک‌تر در کدام دسته قرار دارد. حالا باید تخم مرغ سبک‌تر را از میان ۳ تخم مرغ پیدا کنیم. برای این کار دو تا از تخم مرغ‌ها را در کفه‌های ترازو قرار می‌دهیم، باز دو حالت رخ می‌دهد.

حالت اول: دو کفه‌ی ترازو یکسان هستند و نتیجه می‌شود که تخم مرغی که تخم مرغی که روی ترازو نیست، تخم مرغ سبک‌تر است.

حالت دوم: یکی از کفه‌های ترازو بالاتر قرار می‌گیرد که نتیجه می‌شود تخم مرغ سبک‌تر در این کفه قرار دارد.

تخم مرغ سبک‌تر

به هر حال، هرگدام از حالت‌های اول یا دوم رخ دهد، تخم مرغ سبک‌تر پیدا می‌شود. بنابراین حداقل باید ۲ بار از ترازو استفاده کنیم تا تخم مرغ سبک‌تر را پیدا کنیم.

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۱۴۹۶ ۴ سگه داریم که از نظر ظاهری کاملاً یکسان هستند ولی هیچ‌کدام هم وزن نیستند. حداقل چندبار از یک ترازوی دوکفه‌ای برای وزن کردن سگه‌ها استفاده کنیم تا بتوانیم سبک‌ترین سگه را پیدا کنیم؟

۱ ۲

۲ ۳

۳ ۴

۴ ۱

۱۴۹۷ ۱۲ سگه را که از هر نظر یکسان هستند ولی وزن یکی از آن‌ها از بقیه بیش‌تر است درنظر بگیرید. حداقل چندبار از یک ترازوی دوکفه‌ای استفاده کنیم تا بتوانیم سگه‌ی سنگین‌تر را پیدا کنیم؟

آزمون گاج

۵ ۶

۳ ۷

۲ ۸

۴ ۱

۱۴۹۸ سه‌تا تخم مرغ داریم که به ظاهر کاملاً یکسان هستند ولی وزن یکی از آن‌ها با بقیه متفاوت است. حداقل چندبار از یک ترازوی دوکفه‌ای استفاده کنیم تا تخم مرغ متفاوت را پیدا کنیم؟

۴ ۱۴

۳ ۲۴

۲ ۲۳

۱ ۱

۱۴۹۹ پنج سکه داریم که سه‌تا از آن‌ها اصل و دو تای دیگر تقلیلی و سنگین‌تر از بقیه‌اند. از یک ترازوی دوکفه‌ای حداقل چندبار استفاده کنیم تا بتوانیم دو سگه‌ی تقلیلی را پیدا کنیم؟

۳ ۱۴

۴ ۳

۵ ۲۳

۲ ۱

از هوش به بازی!

سودوکوی شماره‌ی ۶۷

		۶	۸		۱			۱۴
			۳	۴				
۸		۵		۲	۹			
			۱	۳			۸	
۸	۱		۵		۲	۳		
۱۴			۶	۲				
		۷	۱	۹	۲			
			۳	۶				
۳			۲	۵	۸			

سودوکوی شماره‌ی ۶۸

۷				۴	۸	۹		
		۹	۳			۶		۴
۳	۱۴				۷	۵		
				۷	۴		۵	
		۵			۶			
۵				۸	۳			
		۷	۱۴			۸	۶	
۱۴		۲		۸	۷			
۳	۸	۹				۲		

۱۳۵ در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) حاصل ضرب دو رقم سمت چپ عدد اول تقسیم بر رقم سمت راست آن، عدد دوم را ایجاد می‌کند. به عنوان نمونه:

$$\text{گزینه} \quad 428 \xrightarrow[4 \times 2 = 8]{\quad} 8 \div 8 = 1$$

۱۳۶ در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) در عدد سمت چپ، ارقام دسته‌ی یکی، برعکس می‌شود و ارقام دسته‌ی هزاراتی نیز برعکس می‌شود و عدد سمت راست ایجاد می‌شود. به عنوان نمونه:

$$\begin{array}{l} \text{برعکس} \\ \text{گزینه} \quad 581924 \xrightarrow{\quad} 185429 \\ \text{برعکس} \end{array}$$

۱۳۷ به عدهای زیر توجه کنید:

$$\begin{array}{c} +1 \\ 3647, 2536, 5869, 1425, 4758 \\ +1 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} -2 \\ 6957 \\ -2 \end{array}$$

این منطق، در عدد ۶۹۵۷ دیده نمی‌شود:

$$\begin{array}{c} -4 \\ 8514 \text{ و } 7953 \text{ و } 6402 \\ -4 \end{array}$$

این منطق، در عدد ۹۶۳۵ دیده نمی‌شود:

$$\begin{array}{c} -3 \\ 9635 \\ -3 \end{array}$$

۱۳۹ در اعداد ۳۲۱، ۴۱۳، ۵۰۵، رقم صدگان برابر با مجموع ارقام یکان و دهگان است:

۱۴۰ در عدد ۶۴۳ این رابطه وجود ندارد.

۱۴۰ در همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه (۴)، سه رقم تکراری وجود دارد.

۱۴۱ می‌دانیم عدد متقارن، عددی است که وقتی آن را از راست به چپ یا از چپ به راست می‌خوانیم، یکسان است. اعداد ۱۱۲۳ و ۲۲۵۳۲، ۲۷۲ در حالی که مجموع رقم‌های عدد ۲۳۴۲، برابر ۱۱ و باقیه متفاوت است.

۱۴۲ مجموع رقم‌های اعداد ۱۶۲۱، ۱۶۲۲، ۱۱۶۲ و ۲۴۳۱ و برابر ۱۰ است، در حالی که مجموع رقم‌های عدد ۲۳۴۲، برابر ۱۱ و باقیه متفاوت است.

۱۴۳ همان‌طور که می‌بینیم تمام رقم‌های به کاررفته در عدد ۴۱۲۵۶ هم وجود دارد. پس احتمالاً رقم‌ها با نظم خاصی جایه‌جا شده‌اند. به این جایه‌جا توجه کنید:

$$\begin{array}{c} 6 \ 4 \ 5 \ 2 \ 1 \xrightarrow{\quad} 4 \ 1 \ 2 \ 5 \ 6 \\ \text{گزینه} \quad 1 \ 2 \ 3 \ 4 \ 5 \quad 2 \ 5 \ 4 \ 3 \ 1 \end{array}$$

بنابراین:

$$\begin{array}{c} +1 \\ 282 \xrightarrow{\quad} 3333 \\ +1 \end{array}$$

$$8-5=3$$

$$\begin{array}{c} +1 \\ 474 \xrightarrow{\quad} 5225 \\ +1 \end{array}$$

$$7-5=2$$

۱۴۴ ارقام تکراری در عدد ۲۶۸۲۸۳۱ را حذف، سپس ترتیب ارقام را برعکس می‌کنیم:

$$\begin{array}{c} \text{حذف تکراری‌ها} \\ 2682831 \xrightarrow{\quad} 631 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{حذف تکراری‌ها} \\ 9542539 \xrightarrow{\quad} 423 \end{array}$$

بنابراین:

$$61316 \longrightarrow 16361$$

$$96916 \longrightarrow 69961$$

۱۴۵ در گزینه‌های (۲)، (۳) و (۴)، عدد سمت راست، جمع رقم‌های عدد سمت چپ است.

۱۴۶ در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) رقم‌های یکان دو عدد، باهم برابر است و مجموع سه رقم سمت چپ عدد سمت چپ، دو رقم سمت چپ عدد سمت راست را تولید می‌کنند. به عنوان نمونه:

$$\text{گزینه} \quad 1743 \xrightarrow{\quad} 123$$

$$1+7+4=12$$

۱۴۷ در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) دو رقم سمت چپ عدد اول درهم و دو رقم سمت راست آن نیز درهم ضرب می‌شوند و ارقام عدد دوم را تشکیل می‌دهند. به عنوان نمونه:

$$\begin{array}{c} 1 \times 4 = 4 \\ \text{گزینه} \quad 6214 \xrightarrow{\quad} 124 \\ 6 \times 2 = 12 \end{array}$$

۱۴۹ پس از انجام مراحل، مریع لاتین زیر را خواهیم داشت:

۵	۱	۴	۲	۳
۲	۵	۱	۳	۴
۳	۲	۵	۴	۱
۱	۴	۳	۵	۲
۴	۳	۲	۱	۵

۱۴۹ مجموع ارقام اعداد ۱۷۱، ۲۴۳ و ۲۶۱ برابر ۹ است، ولی جمع ارقام عدد ۱۸۳ برابر با ۹ نیست.

۱۴۴ حاصل ضرب اعداد همه‌ی گزینه‌ها به جزگزینه‌ی (۳) برابر با ۱۸ است.

۱۴۵ اعداد همه‌ی گزینه‌ها به جزگزینه‌ی (۲) بر ۳ بخش‌پذیرند. توچه کنید عددی بر ۳ بخش‌پذیر است که مجموع ارقامش بر ۳ بخش‌پذیر باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها

(بر ۳ بخش‌پذیر است.) $1+9+2=12 \rightarrow 192$

(بر ۳ بخش‌پذیر است.) $2+2+2=6 \rightarrow 222$

(بر ۳ بخش‌پذیر است.) $2+3+4=9 \rightarrow 234$

۱۵۰ سه حالت مختلف برای جدول رخ می‌دهد:

۱	۲	۱	۳
۳	۱	۲	۴
۴	۲	۳	۱
۱	۳	۴	۲

۲	۳	۱	۴
۱	۴	۲	۳
۴	۲	۳	۱
۳	۱	۴	۲

۲	۴	۱	۳
۱	۳	۲	۴
۴	۲	۳	۱
۳	۱	۴	۲

۱۵۱ دو حالت مختلف برای جدول رخ می‌دهد:

۱	۲	۴	۳
۴	۳	۱	۲
۳	۱	۲	۴
۲	۴	۳	۱

یا

۱	۲	۴	۳
۴	۳	۱	۲
۳	۴	۲	۱
۲	۱	۳	۴

۱۵۲ با توجه به اعداد داده شده در جدول، می‌توان قسمت‌هایی از جدول را به صورت زیر کامل کرد:

۶		۲		۵	۱
۱		۳	۵	۶	
۵	۱				۶
		۳			
		۱			
			۵	۲	
۲			۳		
۵			۱		

$$\square + \circlearrowleft = ۵ + ۶ = ۱۱$$

۱۵۳ در هر مرحله کوچک‌ترین عدد به سمت چپ ردیف منتقل شده و باقی اعداد، با همان ترتیب، یک خانه به سمت راست می‌روند. بدین صورت، مرحله‌ی پنجم به شکل زیر نمایان می‌شود:

مرحله‌ی (۵) ۱۵۲ ۱۷۳ ۱۸۹ ۲۴۰ ۴۳۰ ۴۷۵ ۵۷۹ ۵۹۶

دومین عدد از سمت راست

۳			
۱	۲		
۲	۱	۳	

۲	۴		
۱	۱	۳	
۲	۱	۲	۳
۳	۱	۲	۴

۲	۴		
۱	۳	۱	۲
۲	۴	۳	۱
۳	۱	۲	۴

۱	۲	۴	۳
۴	۳	۱	۲
۳	۱	۲	۴
۲	۴	۳	۱

۱۵۷ باتوجه به توضیحات سؤال قبل، داریم:

ورودی								
مرحله‌ی (۱)								
مرحله‌ی (۲)	۷۵۶	۴۲	۱۸۳	۲۸۹	۵۴۲	۶۵	۱۱۰	۳۵۰
مرحله‌ی (۳)	۷۵۶	۴۲	۵۴۲	۱۸۳	۲۸۹	۶۵	۱۱۰	۳۵۰
مرحله‌ی (۴)	۷۵۶	۴۲	۵۴۲	۶۵	۱۸۳	۲۸۹	۱۱۰	۳۵۰

۱۵۸ در هر مرحله، بزرگ‌ترین عدد در هر ردیف به‌سمت چپ همان ردیف منتقل شده و واحد از آن کم می‌شود. برای به‌دست آوردن زنجیره‌ی مرحله‌ی پنجم، باید بزرگ‌ترین عدد یعنی ۴۲۷ را که خانه به‌سمت چپ منتقل کرده و ۱۰ واحد از آن کم کنیم.

مرحله‌ی (۵)	۷۰۰	۶۱۰	۵۳۰	۵۰۱	۴۱۷	۳۱۶	۴۱۰
-------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

۱۵۹ در هر مرحله، کوچک‌ترین عدد به‌سمت چپ ردیف منتقل شده و به آن ۵ واحد اضافه می‌شود. بدین ترتیب، در مرحله‌ی چهارم باید عدد ۷۲۵ را به سمت چپ انتقال دهیم و به آن ۵ واحد اضافه کنیم.

مرحله‌ی (۴)	۱۲۵	۳۴۵	۵۴۳	۷۲۵	۹۸۰	۸۹۰
-------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

۱۶۰ در هر مرحله، برعکس شده‌ی بزرگ‌ترین عدد در هر ردیف به‌سمت چپ منتقل شده و بقیه‌ی اعداد با همان ترتیب، یک خانه به راست منتقل می‌شوند. بزرگ‌ترین عدد تغییر نیافته‌ی مرحله‌ی سوم ۲۳۷ است؛ پس تغییرات بالا، روی همین عدد اعمال می‌شود.

۱۶۱ برعکس $\rightarrow$ ۲۳۸

۱۶۲ برعکس $\rightarrow$ ۲۹۴

۱۶۱

بنابراین:

۱۶۲

۱۶۳

۱۵۴ کار این ماشین در کل این است که، اعداد ورودی را از بزرگ به کوچک مرتب می‌کند. در هر مرحله بزرگ‌ترین عدد را از بین اعداد باقی‌مانده پیدا می‌کند و در جای مناسبش در ردیف همان مرحله قرار می‌دهد.

۱۶۴: مرحله‌ی (۱) $\rightarrow$ ۲۴۵-۲۹۷-۲۶-۴۸-۹۹-۵۴۲-۳۷۸-۱۸۲

۱۶۵: مرحله‌ی (۲) $\rightarrow$ ۵۴۲-۲۴۵-۲۹۷-۲۶-۴۸-۹۹-۳۷۸-۱۸۲

۱۶۶: مرحله‌ی (۳) $\rightarrow$ ۵۴۲-۳۷۸-۲۴۵-۲۹۷-۲۶-۴۸-۹۹-۱۸۲

۱۶۷: مرحله‌ی (۴) $\rightarrow$ ۵۴۲-۳۷۸-۲۹۷-۲۴۵-۱۸۲-۲۶-۴۸-۹۹

۱۶۸: مرحله‌ی (۵) $\rightarrow$ ۵۴۲-۳۷۸-۲۹۷-۲۴۵-۱۸۲-۹۹-۲۶-۴۸

۱۶۹: مرحله‌ی (۶) $\rightarrow$ ۵۴۲-۳۷۸-۲۹۷-۲۴۵-۱۸۲-۹۹-۴۸-۲۶

هفتمن عد از سمت چپ

۱۶۵

۱۶۵: مرحله‌ی (۱) $\rightarrow$ ۲۳۹-۱۲۳-۵۸-۳۶۱-۴۹۵-۳۶-۱۸۲-۳۷-۸۹

۱۶۶: مرحله‌ی (۲) $\rightarrow$ ۴۹۵-۲۳۹-۱۲۳-۵۸-۳۶-۱۸۲-۳۷-۸۹

۱۶۷: مرحله‌ی (۳) $\rightarrow$ ۴۹۵-۳۶۱-۲۳۹-۱۲۳-۵۸-۳۶-۱۸۲-۳۷-۸۹

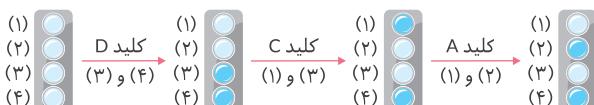
۱۶۸: مرحله‌ی (۴) $\rightarrow$ ۴۹۵-۳۶۱-۲۳۹-۱۸۲-۱۲۳-۸۹-۵۸-۳۶-۳۷

سه عدد سمت راست

۱۶۶ در مرحله‌ی اول، بزرگ‌ترین عدد به‌سمت چپ ردیف منتقل شده و باقی اعداد، یک خانه به سمت راست می‌روند. در مرحله‌ی بعد، همین اتفاق برای کوچک‌ترین عدد می‌افتد و به همین ترتیب تا الی آخر.

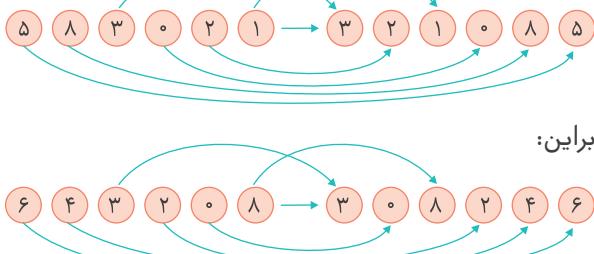
ورودی	۲۳۹	۱۲۳	۵۸	۳۶۱	۴۹۵	۳۷
مرحله‌ی (۱)	۴۹۵	۲۳۹	۱۲۳	۵۸	۳۶۱	۳۷
مرحله‌ی (۲)	۴۹۵	۳۷	۲۳۹	۱۲۳	۵۸	۳۶۱
مرحله‌ی (۳)	۴۹۵	۳۷	۳۶۱	۲۳۹	۱۲۳	۵۸

۱۴۱۴

توجه کنید که با ترتیب D، C و A به شکل (۲) می‌رسیم. بنابراین کلید B خراب است.

۱۴۱۵

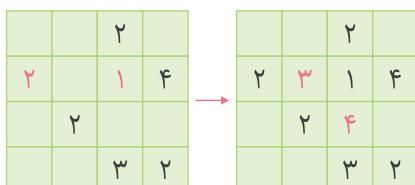
بنابراین:

۱۴۱۶

در همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی (۱)، عدد یکان یک واحد کمتر از دهگان و صدگان یک واحد بیشتر از یکان هزار است.

مثالاً:
۱ گزینه‌ی ۸۹۳۲

۱۴۱۷

دقّت کنید که عده‌های مربوط به خانه‌های دیگر را نمی‌توان با قطعیت مشخص کرد.

۱۴۱۸

روز به دریا می‌رسد و امواج تلفن‌همراه هم به ما هواره.

در هر ردیف جدول، از چپ به راست، می‌توان یک مرحله از رشد یک انسان را مشاهده کرد.

۱۴۲۰

از اطلاعات مستلزم، داریم:

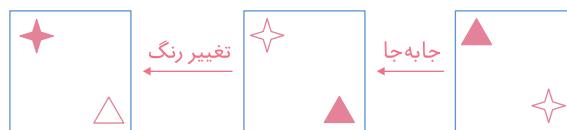
۴	۹	۳	۱	۷	و	۵	۶	۸	و	۹	۲	۰
س	ت	ا	ر	ه	س	ت	ا	ر	ه	س	ت	ا
۰	۹	۷	۲	۶	۷	س	ی	ب	س	ر	خ	

پس:

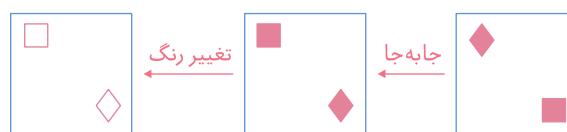
۱ ۱۴۰۸ باتوجه به ستون (۱) جدول، حرف «M» فقط در یک

ردیف آمده است، پس باید به دنبال نمادی باشیم که در ستون (۲) نیز فقط یکبار آمده باشد و آن است.

۱ ۱۴۰۹

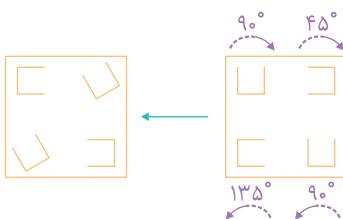
بنابراین:

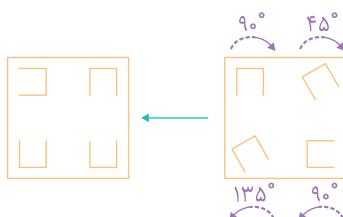
۲ ۱۴۱۰ در رابطه‌ی اول، شکل‌های سمت چپ که از بالا به پایین

روی یکدیگر قرار دارند، تغییر وضعیت داده و در شکل سمت راست از پایین به بالا روی یکدیگر قرار می‌گیرند. هم‌چنین رنگ‌های آن‌ها با یک حالت چرخشی از پایین به بالا بهم جا بهم می‌شود.

۳ ۱۴۱۱ به اندازه و جهت دوران‌ها در هر رابطه توجّه کنید.

بنابراین:

۲ ۱۴۱۲ چخ‌هایی را که هم جهت بهم می‌چرخدند، مشخص می‌کنیم:

هم جهت‌ها $\left\{ \begin{array}{l} (۱), (۲), (۴), (۵), (۶), (۷) \\ (۳), (۵) \end{array} \right.$

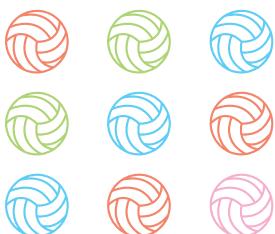
۱ ۱۴۱۳ دقّت کنید که ورودی ظرف‌های (۳) و (۵) بسته است

و هرگز پُر نمی‌شوند.

۲) ممکن است تندره ۹ در زمانی که قطعات در بازار موجود بود، خیلی گران‌تر از پژوه ۲۰۶ بود و ۲۰ درصد افزایش قیمت پژوه ۲۰۶، باز هم نتواند این اختلاف قیمت را جبران کند و همچنان تندره ۹ گران‌تر از پژوه ۲۰۶ باشد. در این صورت، ادعای مطرح شده، تضعیف می‌شود.

۱) ۴۲۸

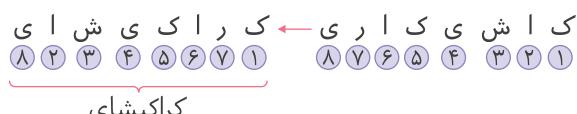
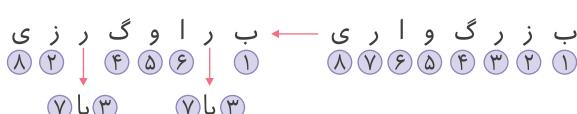
۲) ۴۲۹ ابتدا باتوجه به اطلاعات داده شده، شکل را رسم می‌کنیم:

۱) ۴۳۰

خواهر من $\rightarrow$ پدر من $\rightarrow$ تنها برادر $\rightarrow$ خواهر عمه‌ی من $\rightarrow$ عمه‌ی دیگر من $\rightarrow$ خواهر عمه‌ی من

۴) ۴۳۱

۲) ۴۳۲ باتوجه به دو ردیف اول و تکرار شدن A و @، در می‌یابیم نماد A، همان @ است. باتوجه به تکرار شدن @ و E در ردیف‌های دوم و سوم، نماد E، همان @ است. باتوجه به ردیف‌های سوم و پنجم، نماد H، همان # و نماد ۷، همان : است. همچنان باتوجه به ردیف‌های اول و چهارم، نماد K، همان) است. بنابراین:

K	A	V	E	H
)	@	:	@	#

۳) ۴۲۱

۴) ۴۲۲ باتوجه به اطلاعاتی که از اندازه‌ی قدها داریم، می‌توان نوشت: علی < محمد > سجاد

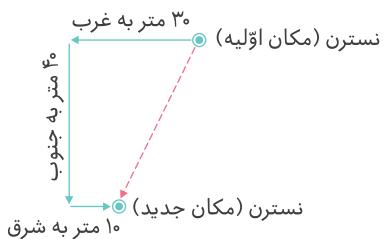
۵) ۴۲۳ از اطلاعات جمله‌ی (۱) داریم:

متر مرّع = $20 \times 10 = 200$ مساحت پشت بام

تومان $200 \times 200,000 = 40,000,000$

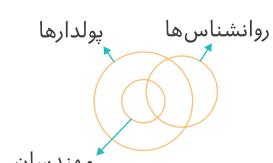
دقیق کنیم که با دانستن فقط اطلاعات جمله‌ی (۲) نیز می‌توان مسئله را حل کرد؛ ولی چون از جمله‌ی (۲) در گزینه‌ها صحبتی نشده است، بنابراین باید گزینه‌ی (۳) را انتخاب کنیم.

۶) ۴۲۴ پس از رسم مسیر حرکت، مشخص می‌شود که اکنون نسترن، در جنوب غربی مکان اولیه‌ی خود ایستاده است.

۷) ۴۲۵ به طور غیرمستقیم، آگهی تبلیغاتی، می‌گوید که بازیگران آن توانسته‌اند ثروتمند یا محبوب (یا هر دو) شوند و در این موضوع، این آگهی مؤثر بوده است؛ پس شما هم می‌توانید با بازی در این فیلم، ثروتمند یا محبوب شوید.

۸) ۴۲۶ سه حالت زیر اتفاق می‌افتد:

در هر سه حالت، گزینه‌ی (۱) صحیح می‌باشد.

۴۴۰ حروف داخل جدول حروف الفبای فارسی است.

۴۴۱ ۳ «ر، ز، ژ، س، ش، ص، ض، ط، ظ، ع، غ، ف، ق، ک، گ»

$$\left. \begin{array}{l} ۶ \rightarrow ج \\ ۶ \rightarrow چ \\ ۲۶ \end{array} \right\} \Rightarrow ۲۶ - ۶ = ۲۰$$

۱ در هر مرحله، کوچکترین عدد به سمت چپ جدول منتقل شده، ۱۵ واحد به آن افزوده می‌شود و بقیه‌ی اعداد یک خانه به سمت راست منتقل می‌شوند. به این ترتیب، مرحله‌ی چهارم به صورت زیر می‌باشد:

۳۲۵، ۳۸۵، ۴۳۵، ۴۵۵، ۵۸۰، ۹۷۰، ۵۶۰

دومین عدد از سمت راست

۴۴۳ در این زنجیره، حروف تک نقطه‌ای جدول حروف الفباء طور متوالی به دنبال هم آمده‌اند و چون حرف یک نقطه‌ای بعد از «خ»، «ذ» است، پس گزینه‌ی (۳) پاسخ درست است.

۴۴۴ ۲ فاصله‌ی ل (۲۷) و گ (۲۶) در جدول حروف الفباء یک

واحد است. بنابراین دو حرف مورد نظر باید $۱+۵=۶$ جایگاه در

۱۵ → د	جدول حروف الفباء فاصله داشته باشند.
۲۷ → ل	
۴ → ت	تنها یک زوج حرف وجود دارد. $\Rightarrow ۱۰ - ۴ = ۶$
۲۹ → ن	
۲۶ → گ	

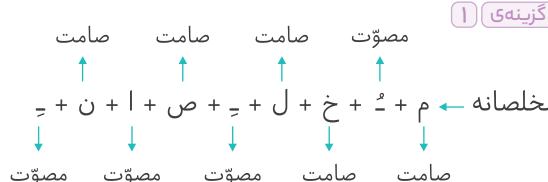
۴۴۵ ۲ $\Rightarrow ۱۲ - ۶ = ۶$ (ج، ا) و $\Rightarrow ۶ - ۱ = ۵$ (ر، ج)

۴۴۶ ۳ حرف «و» در سه گزینه‌ی اول خوانده نمی‌شود ولی در گزینه‌ی چهارم خوانده می‌شود و آوای مصوت کوتاه ُ را دارد.

۴۴۷ ۴ به جز حرف «و»، بقیه‌ی حروف تک صدایی هستند.

۴۴۸ ۱ دو حرف «ه» و «و» چند صدایی هستند؛ در حالی که بقیه‌ی موارد تک صدایی‌اند.

۴۴۹ ۳ بررسی گزینه‌ها

$$\left. \begin{array}{l} ۵ = \text{تعداد صامت} \\ ۴ = \text{تعداد مصوت} \end{array} \right\} \Rightarrow ۵ - ۴ = ۱$$

۳۲۵، ۳۸۵، ۴۳۵، ۴۵۵، ۵۸۰، ۹۷۰، ۵۶۰

دومین عدد از سمت راست

بخش دوم کلامی

۴۴۱ ۳ حروف الفباء فارسی و انگلیسی به صورت زیر است:

A → B → C → D → E → F → G → H → I → J
آ → ث → ت → پ → ب → ج → ح → خ → د

۱ با توجه به شماره‌ی جایگاه حروف که در زیر آمده است، ۴ حرف در نیمه‌ی اول جدول قرار دارند.

هوش و خلاقیت

۴ ۳۲ ۲۴ ۱ ۲۷ ۹ ۳۰ ۱۶ ۳۰ ۳۱

۲ ۴۴۶ پنج حرف پایانی عبارت‌اند از: م، ن، و، ۵، ی.

۱ ۴۴۷ ۲ دو حرف سه نقطه‌ای «ژ» و «ش» و یک حرف دونقطه‌ای «ق» در جدول است.

۳ ۴۴۸ در همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی (۳) ابتدا حرف بدون نقطه، بعد حرف یک نقطه‌ای و سپس حرف سه نقطه‌ای قرار گرفته است.

۴ ۴۴۹ ۴ در جدول حروف الفباء، ۱۰ حرف یک نقطه‌ای و ۵ حرف سه نقطه‌ای وجود دارد. درباره‌ی حروف دونقطه‌ای، اگر حرف «ی» به شکل بزرگ نوشته شود، دو حرف دونقطه‌ای («ت» و «ق») خواهیم داشت و اگر حرف «ی» به شکل «ی» محسوب شود، سه حرف دونقطه‌ای داریم. پس با حذف دو تا از حروف دونقطه‌ای، در هر حال نمی‌توان واژه‌ای با دو حرف دونقطه‌ای ساخت. پس واژگان «سلیقه» و «قناعت» ساخته نمی‌شوند. از طرف دیگر اگر ۴ حرف سه نقطه‌ای حذف شود، کلماتی را می‌توان ساخت که فقط یک حرف سه نقطه‌ای دارند، پس «پرخاش» هم ساخته نمی‌شود.

۱) تاریخ خط و کتابت در ایران باستان از کجا آغاز شد؟
 ۲) انسان از چه زمان در ایران باستان نیاز به اختراع خط و نوشتن پیدا کرد؟
 ۳) در ایران باستان پس از شکل‌گیری نخستین روستاها و نخستین شهرها، بشر از ساخت ژتون‌های شمارشی به عصر خط و نگارش ورود کرد.
 ۴) نخستین نشانه‌های شمارشی متعلق به دوره‌ی شوش باستان را بیابند.
 ۵) اماً بیشترین تعداد گل‌نبشته‌های شمارشی در شوش پیدا شده است.
 ۶) گل‌نبشته‌هایی از تپه‌ی ازبکی، محوقه‌ی سفالین، گودین تپه، محوقه‌ی باستانی سیلک، تپه‌ی ملیان، محوقه‌ی باستانی یجی، شهر سوخته و تپه‌ی حصار دامغان نیز به‌دست آمده است.
 ۷) که همگی بیانگر پیشینه‌ی خط و کتابت در ایران باستان هستند.
 ۸) آغاز نگارش در ایران باستان به محوطه‌ی باستانی شوش باز می‌گردد؛
 ۹) درست به زمانی که باستان‌شناس‌ها ژتون‌های شمارشی را که درون گوی‌های گلی قرار داده‌شده [بود] (۱۰) و روی آن‌ها را مهرهای مختلف با اشکال گوناگون منقوش کرده بود، (۱۱) به‌دست آوردند.
 ۱۲)

۳) معمولاً نتیجه‌ی پاراگراف در انتهای آن خواهد آمد.

۳) ۸۶۵

۲) ۸۶۴

۳) ۸۶۳

۲) معمولاً هدف، در مقدمه‌ی متن قرار می‌گیرد تا خواننده بداند در این متن به‌دنبال چه چیزی است.

۳) ۸۶۸

۱) ۸۶۷

۲) جمله‌ی نتیجه ← باید زمان بیشتری را صرف انتخاب مفعول تشک کرد.
 جمله‌ی مقدمه ← ما نصف عمر خود را در خواب به سر می‌بریم.
 نهاد

۱) یکی از پیشرفت‌های غیرمنتظره در ریاضیات قرن بیستم، رشد برق‌آسای موضوعی موسوم به توپولوژی است. (۱) توپولوژی مطالعه‌ی آن دسته از خواص اشیای هندسی است (۲) که بر اثر تبدیلات پیوسته‌ی اشیا، دستخوش تغییر نمی‌شوند. (۳)

۲) بنابراین در قرن پیش رو، توپولوژی جایگاه والایی در ریاضیات خواهد داشت. (۱)

۲) ترتیب جملات به‌این صورت است: پ / ت / ب / الف

۴) ترتیب جمله‌ها به‌این صورت است:

ث / ب / ت / ج / الف / پ

۱) ۸۳۹

۳) ۸۳۸

۲) مفهوم بیت این است که باید در برابر عشق سر فرود آورد و از سختی‌ها و مشکلات راه، گلایه نکرد و آن‌ها را تحمل کرد.

۳) مفهوم گزینه‌های دیگر این است که هر آن‌چه در جهان هست از آن خداست و اراده‌ی خداوند در همه چیز جاری است. اما گزینه‌ی (۳) می‌گوید که باید همه‌ی کارها با نام و یاد خدا شروع شود.

۲) ۸۵۱

۲) ۸۴۸

۳) ۸۴۵

۳) ۸۴۲

۱) ۸۵۲

۳) ۸۴۹

۱) ۸۴۶

۴) ۸۴۳

۳) ۸۵۰

۴) ۸۴۷

۱) ۸۴۴

۲) ۸۵۳ پادشاه رو به وزیر کرد و گفت: وزیر! بیا این انگشت را

در انگشت کن. تا به اکنون وزیر بودی، از این به بعد امیری!

۳) ۸۵۴ به‌با گل‌ها چه شکوفه‌هایی داده‌اند! تابستانی در راه

است بسیار پریار!

۲) ۸۵۵ علم حاصل مشاهده، مشاهده حاصل پرسش، پرسش

حاصل کنجکاوی است! کنجکاوی حسی است عجیب و عامل

بسیاری از اکتشافات و اختراقات!

۲) ۸۵۶ واژه‌ی «مشمول» باید به واژه‌ی «شامل» تبدیل شود.

۱) ۸۵۷ «آنچه» و «که» در کنار هم نمی‌آیند. (در اینجا «که» باید حذف شود).

۴) ۸۶۰

۴) ۸۵۹

۳) ۸۵۸

۸۹۶ به جایی که در آن ماده وجود ندارد، خلاً می‌گویند.

۹۰۳

۹۰۱

۸۹۹

۸۹۷

۹۰۴ در این‌گونه پرسش‌ها، صرفاً باید بر اساس متن پاسخ داد و نه اطلاعات شخصی.

۹۰۲

۹۰۰

۸۹۸

۸۷۸

۸۷۴

۸۷۴

۸۷۲

۸۷۷

۸۷۵

۸۷۳

۸۷۹ برای تکان دادن یک جسم ۱۰ کیلوگرمی، باید بر نیروی وزن آن غلبه کرد. نیروی وزن این جسم معادل $10 \times 9/8 = 98$ نیوتون است. طبق متن، ماشین‌ها با افزایش نیرو می‌توانند در انجام کارها به ما کمک کنند. بنابراین با ۵ نیوتون نیرو و به کمک ماشین، شاید بتوان این جسم را جابه‌جا کرد.

۹۲۳

۹۱۷

۹۱۱

۹۰۵

۹۲۴

۹۱۸

۹۱۲

۹۰۶

۹۲۵

۹۱۹

۹۱۳

۹۰۷

۹۲۶

۹۱۰

۹۱۴

۹۰۸

۹۲۷

۹۲۱

۹۱۵

۹۰۹

۹۲۲

۹۲۲

۹۱۶

۹۱۰

۹۲۸ خلاصه‌ی متن باید بتواند اطلاعات درست و دقیقی را از متن ارائه کند. در خلاصه‌ی متن، شما حق ندارید مطالبی از خودتان اضافه کنید.

۹۲۹

۹۳۰ بقیه‌ی گزینه‌ها خاصیت رنگ‌بری دارند.

۹۳۱

۹۳۲ باتوجه‌به متن، آب‌ژاول از سدیم، اکسیژن و کلر تشکیل شده است که وقتی تجزیه می‌شود، به نمک و گاز اکسیژن تبدیل می‌شود که اکسیژن سمی نیست.

۹۳۳

واحد نجومی $450 \div 150 = 3$

۹۳۴

۹۳۵

۹۳۸ فاصله‌ی بین خورشید و زمین را خلاً تشکیل می‌دهد و این موضوع، در چهارمین جمله‌ی متن به‌چشم می‌خورد.

۸۸۴ طبق متن، تمام بدن انسان (از جمله استخوان‌ها)، از سلول تشکیل شده است و بنابراین بافت زنده است.

۸۸۵

۸۸۶ دقت کنید هر چند بخش عمدہ‌ای از متن به بیماری سارس پرداخته است، اما مقدمه و نتیجه‌گیری متن، هر دو، درباره بیماری‌های واگیردار است و بیماری سارس، تنها به عنوان یک مثال، ذکر شده است.

۸۸۸

۸۸۷

۸۸۹ در متن اشاره‌ای به این‌که بیماری به آمریکا رسیده است، نمی‌شود و نمی‌توان این مورد را از متن نتیجه‌گرفت. این‌که یک فرد آمریکایی مبتلا شده باشد، دلیل بر رسیدن بیماری به این کشور نیست.

۸۹۲

۸۹۱

۸۹۰

۸۹۳ طبق متن، گالیله قبل از اختراع تلسکوپ طرفدار نظریه‌ی «خورشید مرکز عالم» بوده است. بنابراین اختراع تلسکوپ، بعد از نظریه‌ی «خورشید مرکز عالم» انجام شده است.

۸۹۵

۸۹۴

۳ ۹۵۴

بررسی سایر گزینه‌ها.

گزینه‌ی ۱ گزیده ← گزید + ھ

گزینه‌ی ۲ جنبش ← جنب + ش

گزینه‌ی ۳ دادگر ← داد + گر

۱ ۹۳۹

۱ ۹۴۰ بر اساس متن، میل به جاودانگی و ابدی بودن و هراس از جهان دیگر، روی دیگر هراس از مرگ است.

۴ ۹۴۲

۳ ۹۴۱

۲ ۹۴۳ گزارف = بیهوده، عبث، لاف، دروغ

۳ ۹۴۴ جمله‌ی دوم: آدمی به طور طبیعی از فنا و نیستی می‌گریزد.
جمله‌ی دهم: نگرانی از مرگ، زاییده‌ی میل به جاودانگی است.
فنا ≠ جاودانگی

۲ ۹۴۵ بانگ و فرباد در آوردن = خروشیدن

حرف چهارم خروشیدن ← ش

۳ ۹۴۶ حروف بی نقطه در جدول حروف الفبا، از «ص» تا «م» به صورت برعکس آمده است.

۴ ۹۴۷ «مولوی» دوتا «و» دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها

گزینه‌ی ۱ سعدی گزینه‌ی ۲ شهریار گزینه‌ی ۳ نظامی

۳ ۹۴۹

۲ ۹۴۸

۱ ۹۵۰ مفهوم: همان طور که خداوند دشمن من را از روی زمین برداشت، من را هم برミ دارد.

۳ ۹۵۱ «همراه» دوتا «ھ» دارد.

۲ ۹۵۲

بررسی گزینه‌ها

گزینه‌ی ۱ نغمف گزینه‌ی ۲ مستمند

گزینه‌ی ۳ طاقگ گزینه‌ی ۴ سلطان

۴ ۹۵۳ بذر
۱۲۱۱۲

بررسی سایر گزینه‌ها.

گزینه‌ی ۱ رحلت گزینه‌ی ۲ میهن گزینه‌ی ۳ بیگانگان گزینه‌ی ۴

۳ ۹۵۶ نکته! انجب‌ترین ← شریف‌ترین مفرد است.

نکته! «مردم» اسم جمع است ولی در شمارش، واژه‌ای مفرد محسوب می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها.

گزینه‌ی ۱ آفاق (جمع افق) گزینه‌ی ۲ کوچه‌ها گزینه‌ی ۳ ملل (جمع ملت) / مدافعان

گزینه‌ی ۴ زرین ← طلایی گزینه‌ی ۵ زین ← از این

۳ ۹۵۸

۲ ۹۵۷

۲ ۹۶۰

۴ ۹۶۱ فر = شکوه = دستگاه = عظمت

فروغ = روشنایی، نور

۲ ۹۶۲ ملاطفت، تلطیف، لطافت ← ل ط ف

طفلک ← ط ف ل

۱ ۹۶۳ مباراک = نازیدن، فخر کردن

گمان = خیال، حدس

۲ ۹۶۴ الفت = انسن رخسار=چهره=سیما=روی=خ

۴ ۹۶۵

۲ ۹۶۷

۲ ۹۶۶ این دیدگاه، مربوط به جهان‌بینی مادّی است.

۱۱۶۱ ۲ حروف «ب»، «ط»، «و» و «س» حروف موردنظر هستند.

۱۱۶۲ ۳ کلمه‌های بدجنس، بلعید و بعد موردنظر هستند.

۱۱۶۴ ۲

۱۱۶۷ ۲

۱۱۶۵ ۲

۱۱۶۳ ۳

۱۱۷۰ ۴

۱۱۶۸ ۳

۱۱۶۶ ۳

۱۱۶۴ ۲

۱۱۷۱ ۱ در ردیف چهارم، اعداد متواالی اند؛ در ستون ششم این ردیف، عدد ۲۱ قرار دارد.

۱۱۷۲ ۱

۱۱۷۳ ۴ در ردیف هفتم، اعداد زوج و فرد غیرمتواالی یکی در میان آمدند؛ در ستون آخر این ردیف، عدد ۱۹ قرار دارد.

۱۱۷۴ ۳ در ستون یکی به آخر (ستون نهم) اعداد دورقمی ۷۳ و ۱۹ یکان و دهگان فرد دارند.

۱۱۷۶ ۴

۱۱۷۷ ۴

۱۱۷۵ ۴

۱۱۷۸ ۳

۱۱۷۶ ۱

۱۱۸۰ ۲ در سطر چهارم از پایین، هیچ‌کدام از شکل‌ها تکراری نیستند و در این سطر در ستون دوم از چپ، شکل قرار دارد.

۱۱۸۳ ۳

۱۱۸۲ ۲

۱۱۸۱ ۱

۱۱۸۴ ۴ حرف دوازدهم الفبای فارسی «ر» است و در سطر چهارم متن ۸ بار تکرار شده است.

۱۱۸۵ ۳

۱۱۸۶ ۳ کلمات سه نقطه‌ای در سطر چهارم متن، عبارت‌اند از: این‌که، تبر، گفت و این.

۱۱۸۷ ۲ کلمات پرسیدند، اشتباهی، گذشت، پایان و بیهودش دارای شرایط موردنظر هستند.

۱ ۱۱۴۴

۴ ۱۱۴۳

۲ ۱۱۴۲

۳ ۱۱۴۱

۲ ۱۱۴۵ از بالا شکل و از پایین قرار دارد.

۳ ۱۱۴۶

۱ ۱۱۴۷ معمولاً علامت نقل قول (:) بعد از کلمه‌ی «گفت» می‌آید.

۲ ۱۱۴۸ حرف «گ» در کلمه‌های گنجشکان، گوش، هنگام، می‌گذاشتند، گفت و گفته ظاهر شده است.

۴ ۱۱۴۹ در سطر سوم، حروف «ش»، «ر»، «ط» و «ص» دقیقاً دوبار تکرار شده‌اند.

۴ ۱۱۵۰ کلمات بدون نقطه در متن، عبارت‌اند از: دو، درس، که، سر، در، صدای، ما، آمد، کسی، آمده، همه‌ی و هم.

۳ ۱۱۵۱ در متن، کلماتی که به حرف «ت» ختم می‌شوند، عبارت‌اند از: سکوت، درخت، عادت، ساکت، گفت، کیست، داشت و مست.

۱ ۱۱۵۲ سطر به سطر و کلمه به کلمه پیش می‌رویم و تعداد «ی»‌ها و «پ»‌ها را می‌شماریم.

۲ ۱۱۵۳ در دو سطر اول متن، کلماتی که با حرف «ب» شروع می‌شوند، عبارت‌اند از: بود، بزار، بار، به و برمی‌گشت.

۲ ۱۱۵۴ در این متن، از حروف ث، ذ، ژ، ص، ض، ظ و غ استفاده نشده است.

۱ ۱۱۵۵ در سطر چهارم متن، در کلمات: که، مرد، که، به، دوش، شده، بود، به، گفت، که و هر، از حروف «الف»، «س»، یا «ی» استفاده نشده است.

۲ ۱۱۵۶ در سطر آخر متن، حروف گزینه‌ها به تعداد زیر، تکرار شده‌اند:

۸ بار: «ر» ۸ بار: «ی» ۱۲ بار: «الف» ۹ بار: «و»

۳ ۱۱۵۰

۳ ۱۱۵۹

۱ ۱۱۵۸

۳ ۱۱۵۷

۱۲۶۹ حاصل گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) برابر ۲۰ است، ولی حاصل گزینه‌ی (۴) برابر ۱۴ است.

۱۲۷۰ حاصل گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) برابر ۴ است، در حالی که حاصل گزینه‌ی (۳) برابر ۱ می‌باشد.

۱۲۷۱ حاصل گزینه‌های (۲)، (۳) و (۴) برابر ۷ می‌باشد، در حالی که حاصل گزینه‌ی (۱) برابر ۶ است.

۱۲۷۲

بررسی گزینه‌ها

۱ گزینه‌ی ۱ ۲ گزینه‌ی ۲ ۳ گزینه‌ی ۳ ۴ گزینه‌ی ۴

۱۲۷۳

بررسی گزینه‌ها

۱ گزینه‌ی ۱ ۲ گزینه‌ی ۲ ۳ گزینه‌ی ۳ ۴ گزینه‌ی ۴

۱۲۷۴

بررسی گزینه‌ها

۱ گزینه‌ی ۱ ۲ گزینه‌ی ۲ ۳ گزینه‌ی ۳ ۴ گزینه‌ی ۴

۱۵: عدد پنجم

بیشترین اختلاف ۱۸ و ۱۷ → ۳
با عدد پنجم

بیشترین اختلاف ۱۴ و ۱۰ → ۵
با عدد پنجم

(عدد موردنظر) ۱۰ →

۱۲۷۵

۲۰: عدد پنجم

بیشترین اختلاف (عدد موردنظر) ۲۸ → ۸ → ۲۸ و ۲۱: دو عدد بزرگ‌تر
با عدد پنجم

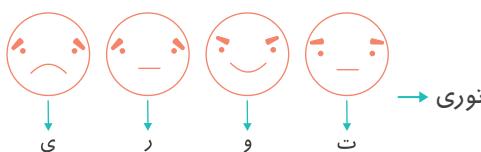
بیشترین اختلاف ۱۹ و ۱۳: دو عدد کوچک‌تر
با عدد پنجم

$$31 - 29 - \cancel{28} - \cancel{24} \Rightarrow 31, 29$$

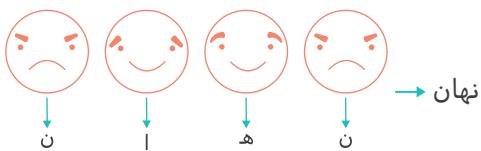
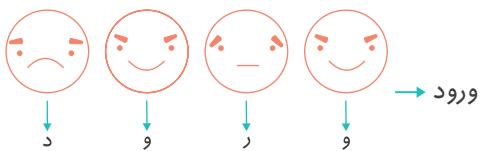
بزرگ‌ترین کوچک‌ترین

۱۲۷۶

$$\Rightarrow \frac{31+29}{2} = \frac{60}{2} = 30 \rightarrow \text{میانگین}$$

۱۲۵۳ نماد در جدول گُدها وجود ندارد.

۱۲۵۶

۱۲۵۷

۱۲۵۸

۱۲۵۹ عدد مریبوط به هر جانور را با توجه به راهنمای داده شده،
می‌نویسیم.

۹۲۴ ← طاووس

۱۲۶۰ ← کبوتر ۷۲۵

۱۲۶۱ ← میمون ۳۵۴

۱۲۶۲ ← فیل ۶۲۹

۱۲۶۳ ← زرافه ۸۷۵

۱۲۶۴ ← ماهی ۹۶۳

۱۲۶۵ ← شتر ۵۴۷

۱۲۶۶ ← اردک ۸۴۵

۱۲۶۷ ← پلنگ ۸۴۲

۱۲۶۸ ← شیر ۹۳۷

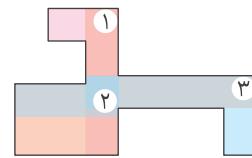
۱۴۸۹ می‌دانیم از هر سه عدد طبیعی متولی دلخواه، یکی از

آنها بر ۳ بخش‌پذیر است. بنابراین اگر ۲۰ عدد طبیعی متولی را

سه‌تا سه‌تا دسته‌بندی کنیم، داریم:

$$\begin{array}{c} \text{۳} \quad \text{۳} \\ \downarrow \quad \downarrow \\ \text{یکی} + \text{یکی} + \text{یکی} + \text{یکی} + \text{یکی} + \text{یکی} = 6 \\ \text{در بدترین حالت} \end{array}$$

۱۴۸۱

۱۴۹۰ بدترین حالت را در نظر می‌گیریم؛ طوری که مهره‌ای قرمز

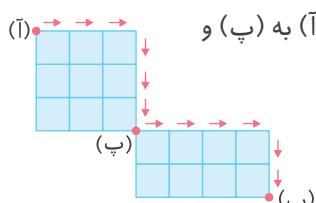
$$\begin{array}{c} 5 + 1 = 6 \\ \downarrow \quad \downarrow \\ \text{زرد} \quad \text{سیاه} \end{array}$$

در بین آنها باشد:

يعني اگر ۶ مهره بیرون بیاوریم، ممکن است هیچ مهره‌ی قرمزی در بین آنها نباشد. حال اگر یک مهره‌ی دیگر به آنها اضافه کنیم، قطعاً رنگ مهره قرمز خواهد بود:

$$\begin{array}{c} 5 + 1 + 1 = 7 \\ \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \\ \text{زرد} \quad \text{سیاه} \quad \text{قرمز} \end{array}$$

پس اگر ۷ مهره یا بیش‌تر از آن، از کیسه خارج کنیم، مطمئن هستیم که مهره‌ای قرمز در میان آنها هست.

۱۴۹۱ روش اول: ابتدا باید از (آ) به (پ) و

سپس از (پ) به (آ) برویم.

$$\Rightarrow \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1}{(3 \times 2 \times 1) \times (3 \times 2 \times 1)} = \frac{6 \times 5 \times 4}{3 \times 2 \times 1} = 20$$

$$\Rightarrow \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1}{(4 \times 3 \times 2 \times 1) \times (2 \times 1)} = \frac{6 \times 5}{2 \times 1} = 15$$

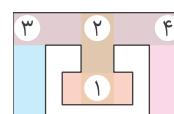
طبق اصل ضرب به $20 \times 15 = 300$ طریق می‌توان از (آ) به (پ) رفت.

روش دوم:

(آ)	1	1	1
1	2	3	4
1	3	6	10
1	4	10	20
(پ)	1	2	3
(پ)	1	3	6
(پ)	1	10	15
(پ)	1	3	6
(پ)	1	10	15

$$\begin{array}{c} 3 + 5 + 2 = 10 \\ \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \\ \text{زردآلو} \quad \text{هلو} \quad \text{موز} \end{array}$$

۱۴۸۵

۱۴۸۶ اگر ۲۴ نفر انتخاب کنیم، در بدترین حالت، در هر ماه از سال دو نفر از آنها متولد شده‌اند. حالا اگر یک نفر دیگر به آنها اضافه کنیم، ماه تولد او یکی از ۱۲ ماه سال خواهد بود؛ یعنی در یکی از ماه‌های سال، ۳ نفر متولد شده‌اند. بنابراین ماه تولد حداقل سه تای آنها باهم یکسان خواهد بود:

$$\begin{array}{c} 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 24 \\ \downarrow \quad \downarrow \\ \text{یک} \quad \text{دی} \quad \text{بهمن} \quad \text{اسف} \quad \text{خر} \quad \text{دی} \quad \text{بهمن} \quad \text{اسف} \quad \text{خر} \quad \text{دی} \quad \text{بهمن} \quad \text{اسف} \end{array}$$

$$24 + 1 = 25$$

در یکی از ۱۲ ماه سال متولد شده است

۱۴۸۷ ۱ در بدترین حالت، بیشترین تعداد کارت فرد ممکن (۱۰) خارج می‌شود و چون شرایط مسئله باید برقرار باشد، پس ۲ نا از کارت‌های زوج نیز باید خارج شود.

$$\begin{array}{c} 10 + 2 = 12 \\ \downarrow \quad \downarrow \\ \text{زوج} \quad \text{فرد} \end{array}$$

۱۴۸۸ با کمترین مهره شروع می‌کنیم. اگر ۳ مهره‌ی سیاه از کیسه خارج شود، در میان مهره‌های باقی‌مانده، از هر رنگ ۲ مهره وجود خواهد داشت؛ درحالی که اگر ۴ مهره (یا بیش‌تر) از کیسه خارج کنیم، در بدترین حالت اگر همگی سیاه باشند، دیگر از رنگ سیاه ۲ مهره نخواهیم داشت و شرایط مسئله برقرار نخواهد شد.

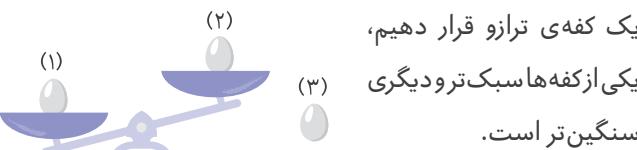
را که در کفه‌ی بالاتر قرار دارد انتخاب می‌کنیم و این کار را برای بار سوم نیز تکرار می‌کنیم تا سگه‌ی سبک‌تر پیدا شود.

۱۴۹۷ سگه‌ها را به سه دسته‌ی ۴ تایی تقسیم می‌کنیم، با یکبار استفاده از ترازو مشخص می‌شود که سگه‌ی سنگین‌تر در کدام دسته قرار دارد. حالا ۴ سگه‌ی باقی‌مانده را به دو دسته‌ی ۲ تایی تقسیم می‌کنیم و با یکبار دیگر استفاده از ترازو، متوجه می‌شویم که سگه‌ی سنگین‌تر بین کدام دو سگه است. در نهایت، اگر هریک از این دو سگه را در یک کفه قرار دهیم و یکبار دیگر از ترازو استفاده کنیم، سگه‌ی سنگین‌تر مشخص می‌شود.

۱۴۹۸ در بدترین حالت، اگر دو تا از تخم مرغ‌ها، هر کدام را در

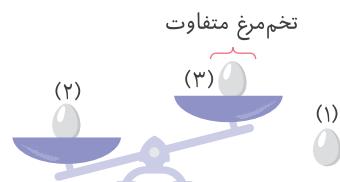

اماً نمی‌دانیم کدام‌یک، تخم مرغ موردنظر است. برای این منظور یکی از آن‌ها (مثلاً تخم مرغ سبک‌تر) را با تخم مرغی که بیرون گذاشتیم، در کفه‌های ترازو قرار می‌دهیم. دو حالت زیر اتفاق می‌افتد.

حالت اول: کفه‌های ترازو یکسان است که در این حالت، تخم مرغی که خارج ترازو دارد، با بقیه متفاوت است.

حالت دوم: کفه‌های ترازو، یکسان نیست که در این صورت داریم:

به هر حال، حداقل باید دوبار از ترازو استفاده کنیم تا مطمئن شویم، تخم مرغ متفاوت را می‌توان پیدا کرد.

از نقطه‌ی (آ) تا نقطه‌ی (پ)، ۲۰ مسیر و از نقطه‌ی (پ) تا نقطه‌ی (ب)، ۱۵ مسیر وجود دارد. پس طبق اصل ضرب، تعداد مسیرهای رسیدن از (آ) به (ب) برابر است با:

$$\text{مسیر} \Rightarrow 3$$

۱۴۹۲

$$\text{مسیر} \Rightarrow 3 \times 4 = 12$$

$$\text{مسیر مجموعاً} \Rightarrow 3 + 12 = 15$$

۱۴۹۳

$$\left. \begin{array}{l} (آ) \xrightarrow{1} (ب) \xrightarrow{2} (ج) \xrightarrow{3} (د) \xrightarrow{4} (ه) \\ (آ) \xrightarrow{1} (ب) \xrightarrow{2} (ج) \xrightarrow{3} (ه) \\ (آ) \xrightarrow{1} (ب) \xrightarrow{2} (د) \xrightarrow{3} (ه) \end{array} \right\} \Rightarrow 4 + 2 + 6 = 12$$

۱۴۹۴ بین «د» و «ه» یک مسیر جدید می‌سازیم. بنابراین ۳ روش مسافت جدید دیگر، به روش‌های مسافت قبلی اضافه می‌شود، در نتیجه:

۱۴۹۵

بررسی گزینه‌ها

$$\left. \begin{array}{l} (آ) \xrightarrow{1} (ب) \xrightarrow{2} (ج) \xrightarrow{3} (د) \xrightarrow{4} (ه) \\ (آ) \xrightarrow{1} (ب) \xrightarrow{2} (د) \xrightarrow{3} (ه) \\ (آ) \xrightarrow{1} (ب) \xrightarrow{2} (ج) \xrightarrow{3} (ه) \end{array} \right\} \Rightarrow 6 + 4 = 10$$

گزینه‌ی ۲

$$\left. \begin{array}{l} (آ) \xrightarrow{1} (ب) \xrightarrow{2} (ج) \xrightarrow{3} (د) \xrightarrow{4} (ه) \\ (آ) \xrightarrow{1} (ب) \xrightarrow{2} (ج) \xrightarrow{3} (ه) \\ (آ) \xrightarrow{1} (ب) \xrightarrow{2} (د) \xrightarrow{3} (ه) \end{array} \right\} \Rightarrow 4 + 2 = 6$$

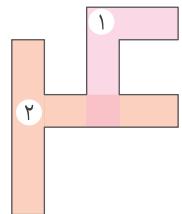
گزینه‌ی ۳

$$\left. \begin{array}{l} (آ) \xrightarrow{1} (ب) \xrightarrow{2} (ج) \xrightarrow{3} (د) \xrightarrow{4} (ه) \\ (آ) \xrightarrow{1} (ب) \xrightarrow{2} (د) \xrightarrow{3} (ه) \\ (آ) \xrightarrow{1} (ب) \xrightarrow{2} (ه) \xrightarrow{3} (د) \end{array} \right\} \Rightarrow 2 + 6 = 8$$

همان‌طور که دیده می‌شود، اگر بین «ب» و «د» جاده‌ای بسازیم، ۱۰ روش مسافت جدید اضافه می‌شود.

۱۴۹۶ دو تا از سگه‌ها را انتخاب کرده و هر کدام را در یک کفه

قرار می‌دهیم و سگه‌ای را که در کفه‌ی بالاتر قرار دارد انتخاب می‌کنیم. سگه‌ی انتخاب شده را به همراه یکی از سگه‌هایی که باقی‌مانده، مجدداً در کفه‌های ترازو قرار می‌دهیم و باز هم سگه‌ای

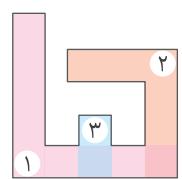

۱ ۱۵۰۰

۴ دوتا از سگه‌ها را در یک کفه و دوتای دیگر را در کفه‌ی

دیگر قرار می‌دهیم. دو حالت زیر رخ می‌دهد.

حالت اول: کفه‌های ترازو یکسان است که در این حالت سگه‌ای که بیرون است اصل و در هریک از کفه‌های ترازو، یک سگه‌ی تقلیلی قرار دارد.

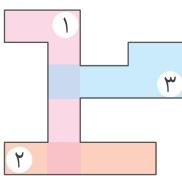

۱ ۱۵۰۱

۴ دوتا از سگه‌ها را در یک کفه و دوتای دیگر را در کفه‌ی

دیگر قرار می‌دهیم. دو حالت زیر رخ می‌دهد.

حالت اول: کفه‌ای که بیرون است اصل و در هریک از کفه‌های ترازو، یک سگه‌ی تقلیلی قرار دارد.

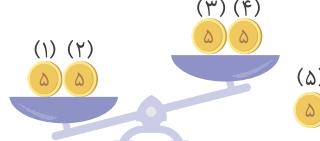
۳ ۱۵۰۲

حالا مطابق شکل بالا، یکی از کفه‌های یکی از سگه‌های که اصل است، در کفه‌های ترازو می‌گذاریم و با وزن کردن، متوجه می‌شویم کدام سگه تقلیلی است. اگر همین کار را برای سگه‌های کفه‌ی دیگر نیز تکرار کنیم، سگه‌ی تقلیلی بعدی پیدا می‌شود.

بنابراین با حداقل ۳ بار استفاده از ترازو توانستیم دو سگه‌ی تقلیلی را پیدا کنیم.

حالت دوم: کفه‌های ترازو یکسان نیست که در این حالت، حداقل

یکی از سگه‌های کفه‌ای که پایین تر پایین تر است، تقلیلی می‌باشد.

برای تشخیص اینکه دقیقاً چه تعداد از سگه‌های کفه‌ای که پایین تر است، تقلیلی است، دو سگه‌ای را که در کفه‌ی پایین تر هستند، در

دو کفه‌ی ترازو قرار می‌دهیم و آن‌ها را وزن می‌کنیم. اگر هم وزن باشند، هر دو تقلیلی‌اند و اگر هم وزن نباشند سگه‌ای که با سگه‌ی بیرون هم وزن است تقلیلی است.

بنابراین با حداقل ۲ بار استفاده از ترازو می‌توانیم سگه‌های تقلیلی را پیدا کنیم.

باتوجه به این‌که نمی‌دانیم کدام یک از حالت‌های اول یا دوم رخ می‌دهد، پس در نهایت، حداقل باید ۳ بار از ترازو استفاده کنیم تا در هر شرایطی، مطمئن شویم سگه‌های تقلیلی را پیدا می‌کنیم.

$$\begin{array}{r} \text{قرمز} \\ \uparrow \\ 3 \\ + 7 = 12 \\ \hline \text{مهره} \end{array}$$

۴ ۱۵۰۳

۱ اگر سه‌تا از میوه‌های جعبه را خارج کنیم، در بدترین حالت، هر سه سبب (میوه با کم‌ترین تعداد) هستند و در این حالت، از هر میوه حداقل یکی در جعبه وجود دارد.

۲ ۱۵۰۵ ۱۲ ماه و ۷ روز هفته‌ی داریم، بنابراین $12 \times 7 = 84$ حالت مختلف برای ماه و روز هفته‌ی تولد وجود دارد. در بدترین حالت اگر افراد به صورت مساوی در این حالت‌ها تقسیم شوند، داریم:

$$\begin{array}{r} 1 & 6 & 9 \\ 2 & & \\ \hline 1 & 6 & 8 \end{array}$$

يعني در بدترین شرایط، در هریک از این ۸۴ حالت، ۲ نفر قرار می‌گیرند و آن یک نفر باقی‌مانده، در هر حالتی جای بگیرد، حداقل یکی از حالت‌ها وجود دارد که ۳ نفر به آن اختصاص پیدا می‌کنند و این یعنی، حداقل ۳ نفر هستند که ماه و روز هفته‌ی تولد آن‌ها یکسان است.

$$4 \times 3 \times 2 \times 1 \rightarrow 4 \text{ تا راست}$$

$$5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 \rightarrow 5 \text{ تا بالا}$$

$$4+5=9 \rightarrow 9 \times 8 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 \rightarrow 9: \text{مجموع حرکت‌ها}$$

